

DARBININKAS

LVI NO. 60

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPT. 24, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Krymo pasitarime už Brandto stovėjo Nato ir B. Rinka

Rusai jau suprato, kad šitų veiksmų Europoje jie nebegali ignoruoti

(sp) — V. Vokietijos kanceliarijoje Brandto ir Sovietų Brežnevo susitikimas pasikalbėti buvo daug kuo skirtingas nuo įprastinių diplomatinio susirinkimų. Tai nebuvo oficialus valstybinis vizitas tarptautinio protokolo prasme, bet besikalbėjimas buvo aukščiausi savo vyriausybės viršūnėse ir kalbėjo jų vardu. Nors Brežnevas nėra vyriausybės narys, bet pagal kompartijos atsitiktinai įsigalėjusią praktiką jis aukštesnis už vyriausybės narį.

Partijos viršūnėje atsidūręs Brežnevas pradėjo šituo reika-

lu nebuvo aiškus — kurį laiką oficialiuose pasitarimuose su kitų valstybių vyriausybėmis jis nedalyvaudavo, pasirodydavo tik privačių vaišių metu. Jis ilgai buvo vadovaujantis tik ten, kur vyko susitikimai su kitų kraštų kompartijomis. Paskutiniiais dviem metais jis vis dažniau pradėjo rodytis ir veikti kaip vyriausybės narys, bet visad kartu su premjeru ir kitais ministrais. Pasitarimuose su Brandtu ir šito priedo nebėliko — dabar nedalyvavo ne Kosyginas, ne Gromyko ar kuris kitas ministeris.

Prisitaikydamas prie Brežnevo padiktuoto protokolo, negalėjo pasiimti su savim ne Brandtas savo užsienio reikalų ministerio. Bet jį lydėjo arti-

mas patarėjas Bahr, kuris pri-lygsta prez. Nixono patarėjui dr. Kissingeriui.

Spaudo, Brežnevo patvarkymu, šio pasitarimo proga darbo neturėjo. Maskvoje dirbantį Vakarų korespondentą neduota leidimų į Krymą atvykti. Bet namo grįžęs kancleris plačiai ir atvira burna kalbėjo ka no-rėjo ir apie rusų, jo politiką, ir V. Vokietijos politiką ryšium su Europa ir Rusija.

Brandtas liudija, kad apie Europos problemas ir apie santykius su Vakarais toje erdvėje kalbant, jis susitiko su nauju ir teigiamu Sovietų vyriausybės "realizmu". Klausimas, ar manęs rodyti daugiau sava-rankiškumo vystydamas dvišalius santykius su Maskva, Brandtas atsakė:

— Federalinė Vokietijos Respublika veikia didžiausiu su-tarime su JAV, kurios yra stip-

riausias santarvės partneris. So-vietų S-goje apie tai žinoma. Ir šitas faktas dabar ten daug rea-liau vertinamas, negu buvo anksčiau. V. Vokietija kalba su rusais ne viena, bet kaip dviejų sambūrių narys: Atlanto apsigy-nimo bendruomenės ir Euro-pos ūkinės bendruomenės. Ru-sai yra pakankamai realūs, kad su šituo faktu skaitytųsi.

— Koks skirtumas tarp jo dabartinių santykių su rusais ir senųjų Rusijos-Vokietijos san-tykių?

— Skirtumą sudaro pasikei-tę jėgų santykiai. Seniau Vokie-tija ir Rusija buvo dvi didžio-sios Europos valstybės. Dabar mes kalbamės tik tais reikalais, kurie liečia tik mūsų dvi val-sybes... Klaidinga manyti, kad mes vystome su Sovietais specialius santykius — ne, mes netapome ne Sovietų S-gos, ne jos sistemos draugais, mes tik atskirus reikalus tvarką derybi-ninkai, panašiai kaip ir kiti Va-karų kraštai, turį susitarimų su Sovietų S-ga... Būtų tikras ne-

susipratimas manyti, kad V. Vc kietijos kancleris bando išskirti V. Vokietiją ir pirmąją Europos politikos vietą, jei sutiko kalbėtis su Sovietais Europos saugumo klausimais. V. Vokie-tija vykdo tai, kas buvo Nato Tarybos sutarta. Ji nelenda į priekį, bet ir nenori iš tų pa-sitarimų būti išstumta. Nato Ta-ryba nutarė, kad tie pasitarimai gali būti ir dvišališki, neilgtru-kus jie turėtų tapti daugiaša-liais, — aiškino Brandtas.

— Rusai žino, kad Europos saugumo klausimais nėra pras-mės kalbėtis su atskirais Euro-pos kraštais, bet tik su visa Nato bendruomene, — tokia Brandto iš Krymo parvežta ži-nia. Jeigu Nato bendruomenės dabar nebūtų, tokių faktų iš Maskvos niekas negalėtų par-vežti.

Vel bėga kinai

1962 per kelias savaites iš Kinijos į Hong Kongą atplūdo 60,000 pabėgėlių, kurie ang-lams ir J. Tautų Pabėgėlių komi-sarui sudarė daug rūpesčių. Tada Pekinas veik jokių pa-stangų nedarė bėgliams sulaiky-ti, nes administraciškai buvo pakrikęs. Siandien siena su Hong Kongu stipriai saugoma, bet ir tokiomis sąlygomis per 8 mėnesius šimet jau perbėgo į Hong Kongą apie 15,000 as-me-nų. Bėga daugiausiai jauni-mas tarp 17 ir 25 metų. Dau-gumą sudaro išsiusti darbams žemės ūkyje, kur jie nemato jo-kios ateities. Jie nori mokytis nors amatų, bet ir tai stipriai varžoma, nes pramonė dar silp-na, kad galėtų juos darbu miestuose aprūpinti. Negalėji-mas mokytis ir priverstinas darbas kaimuose, spėjama, yra svarbiausia bėgimo priežastis.

Britai tos bėdos nenori, bet jie negali bėglių per sieną iš-mesti atgal politiniais ir hu-manitariniais sumetimais, nes žinoma, kad gražintiems taiko-mos didelės baudmės, mirties neišskiriamos.

Kad nelaimė nevirstų karu

Amerika ir Rusija sutarė priemonės, kaip apsisaugoti, kad nelaimingas atsitikimas su atominiu ginklu neišsivystytų į atominį karą. Tiesiogiai derybi-ninkai, kurie dabar veda pasi-tarimus Vienoje ir Helsinkyje dėl atominių strateginių gink-lų apribojimo, neseniai surasė ir sutartį minėtam nelaimin-gam įvykiui sukontroliuoti. Ne-slepama, kad tokia sutartis bus greit pasirašyta, bet nenori-ma prieš pasirašymą skelbti jos turinį.

Sutartos sistemos esmė esan-ti ši: naudojant satelitą, tarp Washingtono ir Maskvos įren-giama kita "karštoji linija", ku-ria įsipareigojama tuojau pra-dėti konsultaciją su antra šali-mi nelaimingam atsitikimui su atominiu ginklu atsitikus. Kon-sultacija tuojau turėtų priversti prie nelaimingo atsitikimo pa-tikrinimo vietoje. Senoji "karš-toji linija" panaikinama, nes ji eina per požeminius kabelius ir kitokias nepatogias vietas, to-dėl saugumo atžvilgiu esanti nepakankama.

— Look magazino leidimas nutraukiamas dėl pelno sumažė-jimo — sumažėjo skelbimai, padidėjo pašto išlaidos.

Kita taktika dėl Pekino reprezentacijos

Washingtonas. — JAV prez. Nixonas su patarėjais apsi-sprendė pakeisti taktiką ry-šium su pastangomis palikti Chiang Kai-sheko Kiniją Jungt. Tautose.

Pirmosios suredaguotos rezoliucijos numatė, kad JAV dele-gacija balsuos už kom. Kinijos priėmimą į J. Tautas eiliniu na-riu, bet stengsis viską padary-ti, kad JT nariu liktų ir Tai-wano Kinijos respublika. Bet nebuvo pasakyta nieko apie tai, kuri Kinija užims Saugumo Taryboje nuolatinio nario vie-tą. Valstybės sekr. Rogers kar-tą buvo užsiminęs, kad tą rei-kalą galėtų išspręsti paties J. Tautos — Saugumo Taryba ar gen. asamblėja.

Kada JAV diplomatiniai at-

stovai pasaulyje pradėjo iesko-ti balsų tokiai savo politikai pa-remti, veik visur susitiko su nuomone, kad dviejų Kinijų J. tautose politika turės dau-giau pritarimo, jeigu Saugumo Taryboje Kinijai priklausanti vieta būtų iš karto atiduota Pe-kino vyriausybei. Šitaip pada-rius, bus lengviau ir logiškiau kovoti už Taiwaną Kinijos pa-likimą tik gen. asamblėjoje. Tuo labiau, kad labai stiprėja nuo-monė, jog priimtinos į J. Tau-tas abi Vokietijos, abi Korejos ir abu Vietnamai.

Bet pasakytina, kad dar ne visi ledai sulaužyti ir antrajai koncepcijai laimėti, todėl šian-dien dar nėra tikrumo, kad A-merikai pasiseks Kinijos res-publiką J. Tautose išlaikyti.

Japonai pikti, prašymais nesidomi

Washingtonas. — Pasikalbė-jime su Japonijos delegacija JAV valstybės sekretorius pra-šė kelių dalykų: piniginio vie-neto pabranginimo bent 10 proc., importo suvaržymų pa-naikinimo kai kurioms į Japo-nijos rinką norintiems patekti JAV prekėms, pirkti iš Ameri-kos daugiau karinio invento-rius, padėti apmokėti Japoni-joje esančių JAV kariuomenės išlaidas, kurių JAV per me-tus susidaro apie 650 mil. dol., daugiau teikti ūkinės pagal-bos pietryčių Azijos kraštams. Bet japonai nežadėjo tų prašy-mų tenkinti.

Savo kariniams pirkiniams Amerikoje Japonija teisleidžia tik apie 100 mil. dol., tuo tar-pu kai jos prekių apyvartos su Amerika metinis balansas yra apie 7 bil. dol. Japonijos nau-

dai. Kongresas nuolat prikašio-ja prezidentui, kad toks turtin-gas kraštas kaip Japonija yra saugojamas nuo pavojų Ameri-kai apmokant išlaidas. Japoni-ja tuojau atsikerta, kad toji ka-riuomenė Japonijon atėjo ne tiek Japonijos saugoti, kiek Amerikos politikai toje erdvėje parenti.

Daug tiesos šioje byloje yra Japonijos pusėje, bet kaltė tuo reikalu tenka abiem, kad taip ilgai laukė tų reikalų netvarky-damos. Japonija labiausiai pyksta ne už vieną kitą šimtą milijonų dolerių, kiek už taip staigiai ir vienašališkai sukelta monetarinę krizę ir taip pat vie-našališką sprendimą dėl muitų padidinimo 10 proc. Ir pyksta už tai ant Amerikos ne viena Japonija, bet ir visa industri-nė Europa, atsidūrusi prie sudu-žusios geldės.

Egipto sukilėlių byloje pertrauka

Kairas. — Egipto revoliuci-nis tribunolas nutraukė svar-sumą bylos svarbiausiųjų asme-nų, kurie kaltinami pasirengi-mu nuversti prez. Sadatą. Per-trauka padaryta gynėjų prašy-mu duoti laiko gynibai pasi-ruošti.

Prokuroras mirties baudmės pareikalavo 9 asmenims, kurių tarpe yra Maskvos simpatikas ir buv. viceprez. Aly Sabry, ke-li ministrų kabineto nariai ir kiti aukšti valstybės ir partijos pareigūnai.

Prez. Sadatą norėta pašalinti todėl, kad jis pradėjo konflik-tą su Izraeliu tvarkyti ne kari-niu, bet politiniu būdu, kad jis sutiko įjungti Egiptą į federa-ciją su Libija ir Sirija. Sukili-mo organizatoriumi laikomas Aly Sabry.

Vyskupų sinodas

Rema. — Katalikų Bažnyčios antrasis pasaulinis vyskupų si-nodas pradeda sesiją Vatikane rugsėjo 30. Spėjama, kad jis truks mėnesį laiko. Dalyvaus apie 200 vyskupų, neskaitant jų atsiųstųjų patarėjų, kurie nėra sinodo nariai. Sinodas netu-ri sprendžiamos, tik pataria-moji balsą. Bet tai yra visų ka-talikų balsas, nes turi pagrindo nuomonė, kad vyskupai turi žinoti ne tik savo vyskupijos kunigų, bet ir eilinių narių nuo-taikas.

Ryšininku su spaudo pa-skirtas amerikietis kun. E. L. Heston. Kas tikrai bus svarsto-ma, dar nepasakelbta, bet bus ne vienas, o keli klausimai. Vienas iš jų gali būti ir kuni-gų celibatas. Bet toji liberalų ir kitų tikėjimų spaudos išpūsta "epidemija", atrodo, jau yra su-sitraukusi į tikrovės proporci-jas ir nebetekusi pigios sensa-cijos spalvų.

— Kontraktoriai apsigovė. Nuo 1962 m. apleistiem namam atnaujinti miestai duoda paskolas kontraktoriaus, sko-lą paskui grąžina pataisytų na-mų savininkai. Šimet apsižiū-rėta, kad kontraktoriai pasisa-vino 1.4 mil. dol. dviem bū-dais: išpūsdami remonto išlai-das ir palikdami nepadarytus darbus. Bet kaip gi galėjo atsi-tikti, kad niekas padaryto darbo nepatikrino ir pinigai bu-vo išmokėti? Už tokį apsileidim-ą kartu su kontraktoriais tu-rėtų būti baudžiami ir tų rei-kalų miesto administratoriai. Gi meras Lindsay turėtų būti bent dvigubai sunkiau nubaustas už toleruojamą netvarką.

Egipto konstitucija

Kairas. — Nuo karaliaus Fa-ruko nuvertimo Egiptas netu-rėjo naujos konstitucijos, tik la-bai trumpai nusakyty vyriausybės funkcionavimo rėmus.

Atėjęs valdžion Sadatas pa-žadėjo paruošti naują konstitu-ciją ir leisti nustatyti amžius piliečiams dėl jos pasisakytį plebiscito forma. Dabar jau plebiscitas įvyko ir, žinoma, konstitucijai pritarta dideliu procentu.

Spalio mėn. vyks naujo par-lamento rinkimai. Šitas veiks-mas jau bus paskutinis, numa-tytas politinės konsolidacijos programoje. Prieš tai įvyko par-tijos perorganizavimas, išva-lant iš jos ten sulindusius kom-unistus ir naujai perrenkant visus organus.

Nelaimė, kuri retai pasitaiko

Beirutas. — Čia netikėtai at-sirado ir viešbutyje aklinai už-sidarė Jemeno premjeras ir ka-rininių pajėgų vadas gen. Hassan al-Amri. Jį ištiko retai kada pa-sitaikanti nelaimė. Įvykio isto-rija taip surašyta.

Rugpjūčio 25 jis paskambi-nęs telefonu armijos štabo sar-gybu viršininkui. Bent jis pats taip manė, tačiau iš tikrųjų ka-žin kur susimaišiusi elektroni-ka sujungė jį su Sanos (Jeme-no sostinė) fotografo Harazi te-lefonu. Išgirdęs, kad kalbantis užsirekomendavo Jemeno premjeru, Harazi pamanė, kad draugas užsimanė jį paerzinti. Greit abu kalbantieji pradėjo vienas kitą įžeidinėti. Perpy-kęs, premjeras trenkė telefo-no ragelį ir nuėjo į kabinę būs-tinę su Harazi susitvarkyti. Kai jis buvo atvestas, liepta sargy-biniams jį primušti, o paskui nušauti. Kai šie nesutiko, pats premjeras jį nušovė, iš sargy-binio revolverį pasigrobes. Nors jis buvo išleistas vykti į Libaną, bet prezidentas nu-sprendė, kad jis turi būti teisia-mas už žmogžudystę. Bet ar iš-leistas jis besutiks sugrįžti,

Stalino anūkė pakrikštyta

— Stalino dukters Svetlana-s, dabar Mrs. Peters, nese-niai gimusi duktė, o Stalino anūkė, buvo pakrikštyta graikų ortodoksų bažnyčioje. Krikšto apeigas atliko tos religinės bendruomenės arkiv. Yakavos. Jai duotas Olgos vardas.

Perorganizuota Graikijos valdžia

Atėnai. — Graikijos vyriausybės galva Papadopolos, kuri New Yorko liberalai ir Mask-vos komunistai vadina krivi-nuoju diktatoriumi ir nusikalti-mus ant jo nugaros lipo be teismo sprendimo, staiga per-organizavo vyriausybę ir ne-daug ką joje bepaliok iš senųjų draugų, su kuriais prieš ketve-rius metus šalino vyriausybę, kurią labai greit būtų pašalinę komunistai. Pasilikto tik du se-nieji ministrai — užsienio rei-kalų ir krašto apsaugos. Ir du senieji draugai, kurie eina kri-tikų pareigas, buvo paskirti premjero pavaduotojais be mi-nisterijų.

Nauji ministrai ir kiti aukš-ti pareigūnai parinkti iš civilių, atstovaujančių įvairiom profes-iom. Dabar jau vyrauja ne kariškiai ir politikai, bet tech-nikai profesionalai, kurie turės paimti į savo rankas krašto ū-kinę modernizaciją.

Vienas graikų politikas pa-žįstamam iš Vokietijos svečini taip pasakė:

— Graikija tokios stiprios vyriausybės dar niekad nėra tu-rėjusi.

Prie Suez kanalo vėl pra-dėta šaudyti. — Kairėje mato-mos Izraelio pozicijos rytinia-mes Suez kanalo krante, de-nėj — Egipto kariai vakarinia-mes krante. Kaip visada, taip ir dabar, ginčas vyksta apie tai,

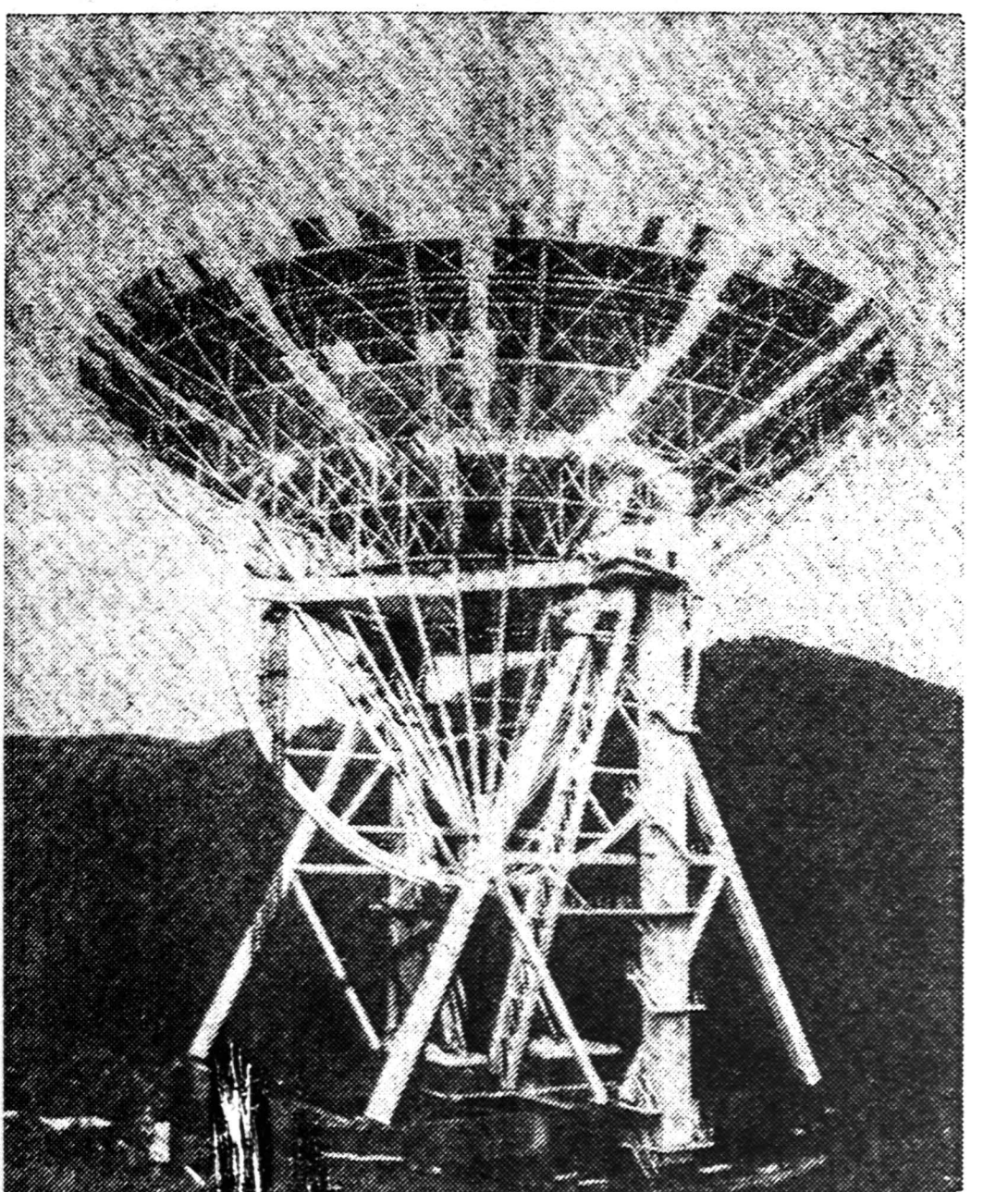
Protinga nuolaida

— Airijos premjeras Lynch, gavęs vyriausybės pritarimą, su-tiko dalyvauti pasitarimuose dėl ramybės atstatymo Ulstery su Anglijos premjeru Heath ir tuo atveju, kad kartu su Heath dalyvautų ir Ulsterio premje-ras Faulkner. Dėl šio pastarojo dalyvavimo Lynch suabejojo pirmame pasitarime su Heath, bet visas Airijos kabinetas nu-tarė, kad skerdynių sustabdy-mas Ulstery nesutrukdys Airi-jos susijungimo palankesnėms sąlygoms atsiradus.

— Lenkijos kompartijos va-dai susirūpino, kad narių koky-bė silpna — kad dauguma slen-ka į partiją ne dėl pritarimo ideologijai, bet dėl geresnio darbo gavimo. Tokiu motyvu dabar pridengiamas pradėtas narių peržiūrėjimas. Bet grei-čiausiai tai Maskvos patarimas apsisvalyti šiek tiek nuo tų, ku-rie labai rusų nemėgsta. Apsi-valymas surištas su greit bū-siančiu kompartijos suvažiavi-mu, pirmu po Gomulkos iššai-vimo.

kas paleido pirmąją raketą. Pa-liaubų ne viena pusė neatšisa-kys, tie keli šūviai turi patei-sinti Egipto prašymą praversti naujas diskusijas ką tik prasi-dėjusioje J. Tautų gen. asam-b-lėjos metinėje sesijoje.

Didžiausias pasauly radio teleskopas neseniai pradėtas naudoti. Instrumentas sveria 3,200 tonų, kaštuoja apie 9 mil. dol. Pastatytas V. Vokietijoje Eifelio kalnuose netoli Bonnos. Jį operuoja Max Planck institu-tas, garsiausias pasauly moksl-ių tyrinėjimų ir atradimų

centras. Jo reflektorių, kuris pats vienas sveria 1,600 tonų, kontroliuoja-manevruoja britų gamybos kompiuteris.

— Palestinos arabų teroristai Jordane atsisakė dalyvauti su-sitaikinimo pasitarime Saudi A-rabijos karaliaus globoje, nes jie nebenorį taikos su Jorda-no karaliumi, kuris baigia juos sunaikinti. Jie norį tik Hussein-o galvos ir jo valstybės.

— Apie 43,000 JAV karių bus paleisti iš armijos 4 mė-ne-siais anksčiau termino, nes jie pasidarė neberekalingi. Iki 1972 birželio 30 norima suma-žinti armijos personalą iki 892,000 vyrų. Dabar armijoje dar yra apie 1,1 mil. karių.

— Gen. Motors, Ford ir ki-ti, kurie buvo pranešę kainų pakėlimą 1972 m. automobi-liams, pakėlimą atšaukė dėl kainų įšaldymo 90 dienų.

Kai Baltieji Rūmai nieko neatsakė

Trečiame straipsny autorius pasakoja, kaip jis parašė pranešimą konfiskuotos knygos leidyklai, knygą platinančiai Gulf bendrovei ir Patersono laikraščiui. Naujas jo raštas Baltiesiems Rūmams:

Skaitymas amerikiečių spaudos ir klausymas žinių per radiją ir televiziją duoda daugybę impulsų padiskutuoti ir pasisakyti dėl senesnių ar šio meto įvykių. Praėjusių metų pabaigoje ar šių pradžioje lankėsi mūsų astronautai Sovietų Sąjungoje. Neal Armstrong, grįžęs iš tos kelionės, viena proga paminėjo, kad jie buvę labai draugiškai ir nuširdžiai priimti ir kad Sovietų kosmonautai ir erdvių tyrimų administracijos žmonės labai domėjosi mūsų technika ir laimėjimais. Ir jis iš to darė išvadą, kad gal greit ateisias laikas, kad bus galima su Sovietais ne tik dalintis pasiekta patirtimi, bet net daryti bendrus projektus ir juos bendrai vykdyti.

Pasiklausęs tokios Armstrongo kalbos ir pamatęs televizijoje toki jo entuziazmą dėl galimo bendradarbiavimo šioj srity su Sovietais, š. m. vasario 14, tyčia Vasario 16-sios išvakarėse, parašiau ilgesnį laišką ir prezidentui Nixonui. Jam šitaip rašiau:

"Pone Prezidente, šiuo laišku norėčiau atkreipti Tamstos dėmesį į tam tikrus nenormalumus mūsų kultūrinio mainų srityje su Sovietų Sąjunga, nes rusai mus tiesiog žiauriai išnaudoja."

Cia, kaip ir kitiems rašydamas, pirmiausia pristatau konkretų įvykį, kaip rusai konfiskuoja visai nekaltą dalyką, tikrai ne kokią nors kiršinąją politinę brošiūrą, bet rimtą ir objektyvią mokslinę knygą, ir toliau taip rašau:

"Pone Prezidente, mūsų naujų Apollo 14 vyrų sėkmingo nusileidimo į mėnulį proga siunčiu Tamstai šią puikią knygą ir labai prašau atkreipti į ją savo asmeninį dėmesį. Prašau bent pervertinti ją lapas po lapo ir perskaityti tik tas eilutes, kurias esu pabraukęs (kur rusų laimėjimai taip pat suminėti ir už tuos laimėjimus jie net išgirti, ir Tamsta pamatys, kokia nesąmonė buvo šią knygą konfiskuoti").

"Toliau, Pone Prezidente, norėčiau Tamstą painformuoti, kad Sovietų Sąjungos piliečiai siunčia į šį kraštą savo gimni-

ANTANAS MASIONIS, PATERSON, N.J.

nėm ir draugam nemaža knygų, žurnalų, laikraščių ir kitokių dalykų, kuriuose yra daugybė komunistinės propagandos (net knygėlės, kurios yra skirtos priešmokyklinio amžiaus vaikams) ir kuriuose išraiškomi faktai apie J.A.V. ir gyvenimas šiame krašte dažnai piešiamas labai tamsiomis spalvomis, ir niekas čia tos jų literatūros nekonfiskuoja, bet praleidžia visai laisvai užant spaududami "passed free". Iš kitos pusės, kaip jau esu minėjęs, beveik niekas panašaus neprašina "free" ir Sovietų Sąjungą."

"Kaip Tamstai, Pone Prezidente, yra gerai žinoma, po antrojo Pasaulinio karo tūkstantai pabėgėlių atsikūrė šiame krašte. Mes visi koresponduojame su savo giminėmis, draugais ir pažįstamais už geležinės uždangos. Mes esame mėginę pasiųsti knygų, žurnalų, laikraščių, bet niekas į ten nepraleidžia. Net rožančiai, Svenstas Raštas ir maldaknygės yra konfiskuojamos arba grąžinamos atgal, net iškarpos iš laikraščių apie astronautus išimamos iš laišku arba tie laiški visi neįteikiami adresatui, kad tuo nebūtų parodoma (nors tai visiems aišku), kad ir laiški yra cenzūruojami. Taigi šioje srityje jokių kultūrinių mainų, iš tikrųjų, nėra. Tiesa, tam tikri "kultūriniai dalykai" plaukioja, bet vis tik į vieną pusę."

"Ir tai dar ne viskas. Pasinaudodami šifokiomis lengvatomis, rusai, gavę iš kažkur mūsų adresus, siunčia mum specialiai tam reikalui spausdinamus žurnaliukus visai veltui, ir visokiais būdais vilioja mus pabėgėlius, dabar jau Amerikos piliečius, grįžti namo, žadėdami visokias "amnestijas", kad esame palikę savo kraštą, ir net tas pačias tarnybas, kurias turėjome prieš pabėgdami. Tačiau kai jų pačių piliečiai, kaip žinomas lietuvis jūrininkas Simas Kudirka, neturėdami jokios vilties išvykti iš savo pavergto krašto ir kitą kokią laisvą kraštą, mėgina padaryti lemtingą šuolį į laisvę, tai visas pasaulis gerai žino, kas jiems nutinka. Žinome labai gerai, kas darosi prie anos "gėdos sienos" Berlyne ir kas darosi visur prie geležinės uždangos, skiriančios barbariškus Rytus nuo kultūringų Vakarų."

"Pagaliau, Pone Prezidente, norėčiau dar priminti, kad mes turėtumėm būti labai atsargūs, pasikeisdami su rusais savo patyrimu apie erdvių tyrinėjimus. Kadangi aš komunizma labai gerai pažįstu iš savo asmeninės patirties, man buvo labai gaila mūsų astronautų, lankiusių Sovietų Sąjungą, kai jie grįžo "laimingi ir sužavėti" rusų draugiškumu ir noru bend-

radarbiauti. Taip jie (rusai) visuomet bendradarbiaus, dėl to mes galime būti tikri, bet tik tol, kol išgaus iš mūsų tai, ką tik norės, iš savo pusės nieko neduodami arba duodami tik tai, ką mes jau žinome, arba kas mums yra visai nesvarbu. Mūsų NASA administracija ir visi astronautai, lankantieji Rusiją, turėtų būti labai atsargūs."

"Ačiū, Pone Prezidente, už Tamstos dėmesį ir kantrybę. Esu įsitikinęs, kad Tamsta supranti mano nuosirdų norą padėti kraštui, kurio esu pilietis, kiekvienu būdu, kuris tik yra galimas ir įmanomas."

Norėdamas būti tikras, kad prezidentas mano laišką, kurį išsiunčiau jam vienu paketu su knyga, gavo, pasiunčiau jį "certified mail" būdu. Po kelių dienų atėjo kvietelis, kad mano siuntinys Baltuosiuose Rūmuose gautas, bet jokio atsakymo į šį laišką nei iš prezidento nei iš jo įstaigos nesu gavęs iki šiai dienai.

SEMINARAS APIE SOVIETŲ CENZŪRĄ

Vėliau, kovo mėn., turėjo būti mano mokykloje viena diena viduryje savaitės visai laisva. Tą dieną moksleiviai išsiprašė įvairių seminaram. Vienas seminaras turėjo būti apie gyvenimo sąlygas dabartinėje Sovietų Sąjungoje. Kadangi aš buvau paprašytas tam seminarui vadovauti, tai tarp jų gyvenimo sąlygų labai žymią vietą užėmė, žinoma, ir Sovietų cenzūra. Ši tema man buvo labai dėkinga, ypač po tos patirties siunčiant pačiam anas knygas. Norėdamas šį dalyką daugiau paryškinti, turėjau gauti daugiau tu

pačių knygų, kad moksleiviai galėtų jas, ypač tas vietas, kurias buvau aukščiau paminėjęs ir pabraukęs, patys pamatyti ir paskaityti. Dvi dar turėjau savo, bet daugiau jau negalėjau čia vietoje gauti. Nusprendžiau dar kartą rašyti Gulf Oil Corporation prezidentui ir paprašyti dar bent trijų egz., kad turėčiau apie penkis egz. paleisti per rankas. Rašydamas p. Dorsey, idėjau ir iškarpa iš "Paterson Evening News", kur buvo atspausdintas mano laiškas.

P. Dorsey vasarių 24 d. laiške taip man rašė: "Buvo labai malonu ir vėl šį tą išgirsti iš tamstos, ypač įdomu buvo skaityti tamstos laišką, atspausdintą "Paterson News". Tamsta tikrai labai gražiai panaudojo knygą "We Came in Peace". Tries tamstos prašomi šios knygos egzemplioriai siunčiami atskiru paketu. Tamstos, p. Masionis, sielojimasis savo nauju kraštu yra tiesiog jaudinantis. Nauji šio krašto piliečiai, kaip tamsta, duoda šiai tautai naujos dvasios, kurios ji tikrai reikalinga, kad išliktų jauna ir stipri. Taip pat yra labai džiugu žinoti, kad tamsta esi mūsų krašto aukštesniosios mokyklos moksleivių mokytojas ir auklėtojas. Labai ačiū tamstai už tokią energingą pilietinę veiklą ir už nuolatinį domėjimąsi Gulu". Pasirašė B. R. Dorsey.

Seminarų diena mokykloje praėjo su dideliu pasisekimu. Mokiniai domėjimasis Sovietų gyvenimu už geležinės uždangos buvo nepaprastas. Dar ir vėliau, po seminaro, buvo labai daug įvairių klausimų. Mokinių specialus seminaras rengti komitetas atsiuntė man raštu padėką.

(Būs daugiau)

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gaustis iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitai patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų užsakymams—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, palatams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkirkite ir įstikimkite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmadieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktorius dr. Jokubas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 3:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1283, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30-2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TEYVENS GARSŲ radio valandėlė nauju laiku WKSS-FM 95.7 sekmadieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviški Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc, pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. FM 828-3779.

Lietuviškam rajone —

LITUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

— Gelės įvairiom progom —

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

LITAS TRAVEL SERVICE

jums patarnaus nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atstogauti, kur apstoti, kurio laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. LITAS Travel Service talkina iškviečiant gimines iš Lietuvos, — atostogom ar nuolatiam apsigyvenimui. RUOSIATES KELIONEN? ... Nepamiršk!

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421

Tel. 212-847-5522

Vasario 16 gimnazijos evangelikų jaunimo ratelio ekskursija prie dr. Martyno Liuterio paminklo Vormso mieste. Dešinėje ekskursijos vadovas mokytojas Fr. Skėrys, kairėje viršuje LB Vokietijos Krašto valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius.

"VAKAR IR ŠIANDIEN"

"Twin Circle" priminė, kad J. V. 1967 paskelbė embargo Rodezijos prekybai — atsiskakė pirkti iš Rodezijos chromą, kuris reikalingas lėktuvų motorams ir kurio galima gauti tik Rodezijoje ir Sovietų Sąjungoje. Atsisakymas reikšė bausmę Rodezijai, kad ji atsiskyrė nuo Anglijos ir kad baltųjų mažuma valdo juodųjų daugumą.

"Šiandien" J. V. chromą perka iš Sovietų. Pasiškęjo, kad Sovietai neoficialiai superka chromą Rodezijoje ir jį parduoda Amerikai.

Kas labiausiai nuo to nukentėjo? Rodezijai vis tiek — ar chromą iš jos nuperka JAV ar Sovietai. Sovietai superka pigiau ir parduoda Amerikai brangiau — Sovietai tik pelno. Labiausiai nukentėjo Amerika, kuri "vakar" Rodezijai mokojo apie po 30 dol. už toną, o "šiandien" moka už tą patį chromą Sovietams po 72 dol.

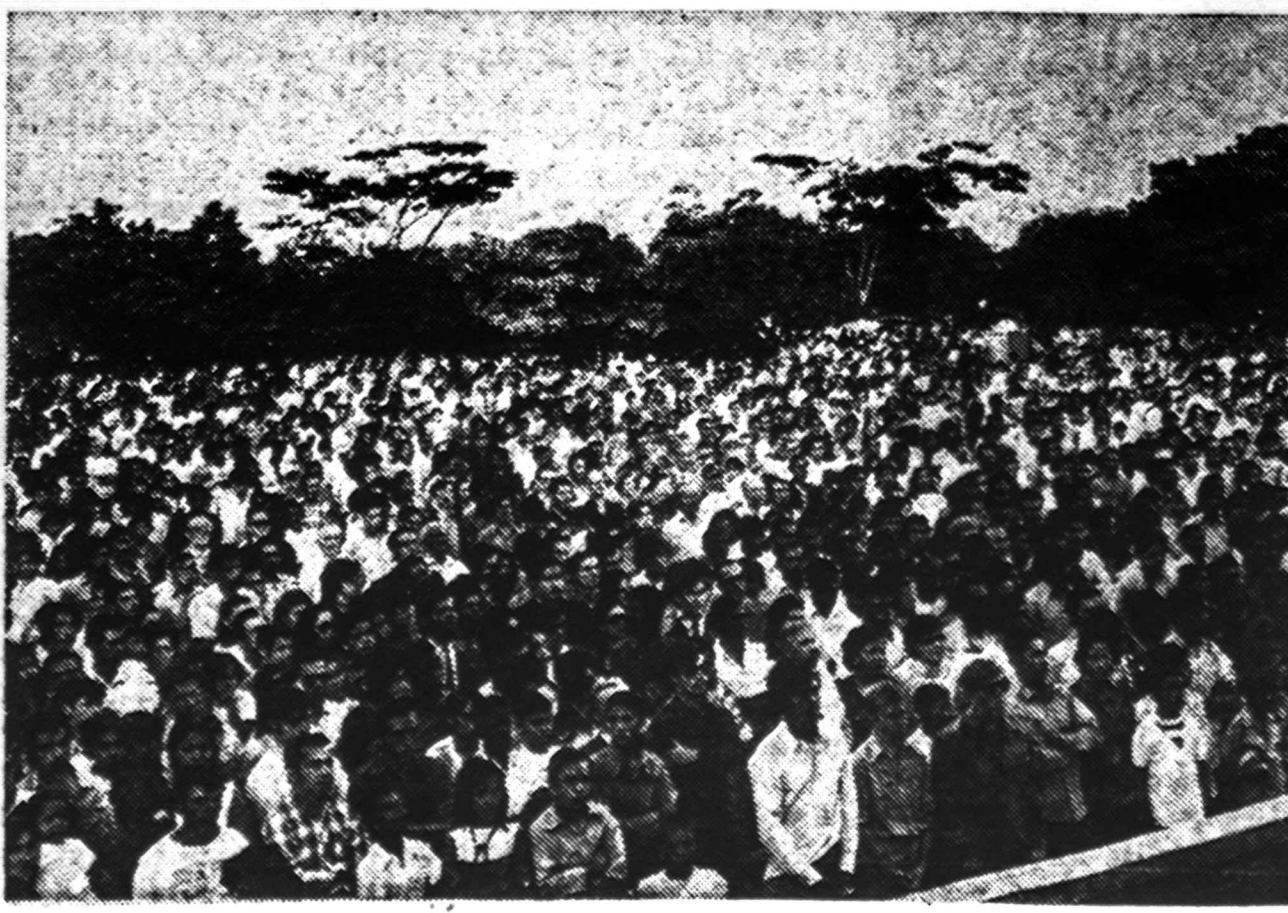
Buvo 1945 m., kada Sovietų kariuomenė užgriuvo Vengriją. Pasitraukdami vengrai paėmė vadinamą Sv. Stepono karūną ir po ilgų derybų ją perdavė saugoti Amerikai su sąlyga, kad ji bus grąžinta laisvai Vengrijai.

Stepono karūna turi reikšmingas tradicijas Vengrijai. Ją gavo karalius Steponas 1000 metais iš popiežiaus Silvestro I. Nuo tada visi Vengrijos karaliai buvo vainikuojami šia karūna. Ji buvo Vengrijos nepri-

klausomybės ir katalikybės simbolis. Ne vieną kartą ją išgabendavo ir saugią vietą, kada kraštui grėsė svetimųjų pavojus.

"Šiandien" valstybės departamentas vedas derybas grąžinti karūną Vengrijos komunistiniam režimui; esą nuo to "pagersia santykliai"; nesvarbu, kuria buvo karūna perduota saugoti.

Kongresmanas Hogan pasiūlė rezoliuciją 385, kuria pasisakoma prieš karūnos grąžinimą "ateistiniam režimui" ir prieš Amerikos "garbės žodžio" lauzymą vardan "įtampos atleidimo".

Caracas mieste Venecuoloje žmonės klausosi Čiurlionio ansamblio koncerto.

Nuotr. J. Kondrato

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Čina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuostatais. Nenaudoti straipsniais augimui ir grafiniam autoriams prašant. Pavarde parašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Bankrotas

Turistai vasarą lankė 38 aukštų stiklinius rūmus kaip muziejų, kuriame yra pusiau gyvas, pusiau miręs organizmas, vadinamas Jungtinėm Tautom.

Dar tebegyvas, nes rugsėjo 21 pradžioje 26-tą savo generalinę pilnatį. Tačiau pusiau miręs, nes jo judėjimas supraliuzotas dvejopą smarkėjantių ligų. Vieną ligą labiausiai pabrėžė gen. sekretorius U Thant raportu — piniginių džiūvą. Jo tvirtinimu, niekada ta istaiga nebuvusi tokioj krizėj, kurią pavadinome tiesiog — bankrotu.

Operatyvinių sumų seniai nebūti. Verčiasi paskolom ir gerširdiška auka tų narių, kurie sumoka nario mokestį avansu. O Sovietų Sąjunga ir Prancūzija nemoka ir nežada mokėti už J. Tautų vardu padarytas karines ekspedicijas — tokias kaip Kongo, kuri atsiėjo 400 mil. dol. Amerika sumoka pažadėtą biudžetą trečdali, bet ir Amerikos aruodas su dugnu. J. Tautų rūmams praplėsti numatyti 20 mil. dol. senatas nubraukė.

Cr. Sc. Monitor pasakymu, J. Tautose visi, pradedant nuo gener. sekretoriaus iki paskutinio tarnautojo, žino, kad reikia skubių reformų, skubaus gydymo. Bet laikraštis netiki, kad pačios J. Tautos įstengtų to gydymo imtis.

*

Gydymo betgi dar labiau reikalinga kita liga, piktesnė, apie kurią ir dabar vengiama kalbėti — moralinė: atitrūkimas nuo savo pagrindo, nuo chartos principų.

Kada Sov. Sąjunga pasiuntė tankus Vengrijos ir Čekoslovakijos laisvei triuškinėti, ar ji gali būti laikoma „taiką mylinčia valstybe“, kaip to reikalauja chartos 4 str.?

Kada JAV nesiėmė iniciatyvos sankcijom prieš tokią Sovietų Sąjungą, nesiėmė siūlyti pašalinti iš narių agresiją vykdančios valstybės, kaip tai numato chartos 6 straipsnis, ar ji gali save laikyti atlikusi pareigą charterio principams?

Moralinė JT krizė didesnė nei jos pirmatako — Tautų Sąjungos. Pastaroji turėjo ryžto sprendimus taikyti didiesiems — Italijai, užpuolusiai Etiopijai, Sovietų Sąjungai, užpuolusiai Suomijai. O J. Tautos tepajėgė sprendimais plakti tik „mažiukus“ — kaip Rhodeziją, kaip Pietų Afriką, Izraelį...

Visos kalbos apie reformas sukasi tik apie organizacijos išlaikymą, o jos vykdytini uždaviniai — „taika“, „teisingumas“, „respektas žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms“, numatyti chartoje — užmiršti.

*

Kai aname stikliniame rūme tokia liguista dvasia, tai numatyta „injekcija“ — įlieti liguistam organizmui kom. Kinija — nekalia nustebimo. Jeigu džen telmenų kompanijai priimtinas vienas veržlus galvažudys, kokia nelaimė, jei šalia jo atsirada dar naujas toks?

Toki Amerikos politiniai „daktarai“ kaip Katzenbach, Cleveland siūlo „injekciją“ padidinti — įlieti dar dvi Vokietijas, dvi Korėjas, du Vietnamus.

Mažiau vilties yra, kad tos „injekcijos“ užmuš ligos baci-las, kurios yra supraliuziavę JT veiklą. Patikimiau atrodo, kad naujų „injekcijų“ dėka simptomai tiek pastrės, kad institucija ims atviriau esti chartos numatytas laisvės, žmogaus teisės ir pagaliau pačius JT... gimdytojus.

Kada moralė yra nusmukusi?

(Tęsinys iš praeito nr.)

Baigiant šias pastabas, bent trumpai suminėsim, kokia yra krikščioniškoji moralė ir kokie yra jos pagrindai bei dėsniai.

Teisingai ir marksistai-ateistai sako, kad krikščioniškosios moralės pagrindas yra Dievo valia (q „ta yra Dievo valia, kad jūs būtumėte šventi“, I Tes. 4,3). Žmogus, Dievo kūrinys yra skirtas pasiekti galutinį savo tikslą — amžinąją laimę. Tam Dievas, žmogaus kūnui, davė tam tikras normas, kurios padėtų jam tą tikslą pasiekti. Vienos jų yra įdiegtos pačioje žmogaus prigimtyje — tai **prigimties įstatymas** (lex naturalis). Kadangi žmogaus prigimties šaltinis yra Dievas, tai ir prigimties įstatymas yra ne kas kita, kaip amžinasis Dievo įstatymas, įdiegtas protingame kūrinyje. Prigimties įstatymas yra visuotinis, nepakeičiamas, nors laikai keičiasi, negali niekieno būti dispensuojamas, suprantamas kiekvieno, kuris tik naudojasi sveiku protu.

Kitos normos yra duotos Dievo **pozityvaus įstatymo** būdu. Jomis yra pareikšta Dievo valia šalia prigimties įstatymo, tačiau niekad nepriešinga tam įstatymui. Istorijs bėgyje Dievas savo valią pareiškė palaipsniui: per patriarchus (nuo Adomo iki Mozės), Mozės įstaty-

mais (Senasis Testamentas) ir pagaliau per Jėzų Kristų, kuris pataisė ir papildė ankstesnius moralės įstatymus, („Jums buvo sakyta... o aš sakau...“). Kristus, kaip Dievas, kai kuriuos ankstesnių periodų įstatymus panaikino (legalinius), kai kuriuos patikslino, pataisė ir naujai paskelbė, naujai formulavo. O Dievo duotiesiems įsakymams saugoti ir aiškinti įsteigė **Bažnyčią**, kuri turi pareigos juos ne tik skelbti, bet ir saugoti nuo iškraipymų, nuo klaidingos interpretacijos. Tai jos pareiga, o krikščionių pareiga Bažnyčios skelbiamą moralės mokslo laikytis.

Lygiai žmogui duotas supratimas skirtumo tarp gero ir blogo. Jį turi kiekvienas protingas kūrinys, nors praktiškai jį taikydamas savo veiksmams, gali suklysti. Konkretų žmogaus elgesį — kas darytina (geris), ko vengtina (blogis) nurodo irgi žmogaus prigimtyje glūdinti sąžinė — toji galia, pagal kurią protas lengvai pažįsta prigimties ir Dievo įstatymo dėsnius, o valia jais paseka. Kitaip tariant, sąžinė (kartais vadinama Dievo ar prigimties balsu), sprendžia, ar konkretus veiksmas yra geras, ar blogas. Sąžinė tad yra savęs ir savo veiksmų suvokimas ir sprendimas apie savo veikimų vertę.

DR. J. VAIŠNORA, MIC

Siandien daugelis (netgi panaudodami II Vatikano Susirinkimo dekretą apie religijos laisvę) tvirtina, kad vienintelis žmogaus elgesio gerumo ar blogumo apsprendėjas yra tik jo sąžinė. Jei sąžinė sako, kad veiksmas yra geras, tai jis ir objektyviai yra geras; priešingai — jei sąžinė sprendžia, kad veiksmas yra blogas, tai jis ir objektyviai yra blogas.

Tačiau kalbant apie sąžinę, kaip žmogaus veiksmų vertintoją, reikia daryti skirtumą tarp teisingos ir klaidingos sąžinės. Teisinga sąžinė yra ta, kurios sprendimas atitinka objektyvią normą — įstatymą. Jei sąžinės sprendimas yra priešingas įstatymo normai, tada sąžinė yra klaidinga. O ji pasidaro tokia, kada žmogaus sprendimą paveikia kitos priežastys: aistros, blogi papročiai, klaidingi moks-lai, egoizmas, visuomenės opinija ir pan. Tokių įtakų poveikyje sąžinė nėra laisva daryti objektyvių, nesuinteresuotų sprendimų. Čia, aiškumo dėlei, reikia pabrėžti, kad ir klaidingas sąžinės sprendimas gali būti žmogui nepakaltinamas, jei jis yra nenugalimoje klaidoje. Klaidinga sąžinė yra ir tada, kai ji perdeda veiksmo leistinumą (laksizmas).

Siuos principus apie sąžinę ir jos vertę yra išdėstęs ir II Vatikano Susirinkimas dekretu „Bažnyčia dabartiniame pasaulyje“:

„Savo samonės gėlmėse žmogus pastebi įstatymą, kurio nėra pats sau davęs, bet kurio privalo klausyti. Visada ragina mylėti ir daryti gera, o blogo šalintis sąžinės balsas reikalauja dar tiksliau kalba širdžiai: tai daryk, to venk. Tad žmogus turi į savo širdį įrašyti Dievo įstatymą, kurio laikymasis kaip tik yra asmens kilnumas; tuo įstatymu jis ir bus teisiamas (plg. Rom. 2, 14-16). Sąžinė yra slapčiausioji vietelė žmoguje — tai šventovė, kurioje jis esti vienas su Dievu, kalbančiu jo viduje. Ji nuostabi būdu atskleidžia tą įstatymą, kuris yra įvykdomas Dievo ir artimo meile.“

Iš tikimybės sąžinei krikščionys jungiasi su kitais žmonėmis drauge ieškoti tiesos ir siekti teisingai išspręsti daugelį dorinių problemų, kylančių privačiame ir visuomeniniame gyvenime. Ir juo daugiau įsigiliai teisinga sąžinė, juo labiau paskiri asmenys ir jų grupės liausis elgtis akiai ir stengiasi laikytis objektyvių doros normų.

Neretai atsitinka, kad iš nepakaltinamo nežinojimo sąžinė klysta, tuo neprasidama savo

vertybės. Tačiau to negalima pasakyti, kai žmogus mažai tarsi rūpina ieškoti tiesos bei gėrio, ir nūdėmės įprotis sąžinę palengva kone apakina“ (II Vatikano Dokumentai, I, 183 p.).

O apie taip dažnai deklamuojamą sąžinės laisvę II Vatikano Susirinkimas taip pasako:

„Aukščiausioji žmogaus gyvenimo norma yra pats dieviškasis, amžinasis objektyvus bei visuotinis įstatymas, kuriuo Dievas pagal savo išminties ir meilės planą tvarko, kreipia ir valdo pasaulį bei visus žmonių bendruomenes keliu... Dievo įstatymo reikalavimus žmogus suvokia ir pripažįsta savo sąžinė. Jos balso jis privalo ištikimai klausyti bet ką veikdamas, kad galėtų pasiekti Dievą, savo tikslą. Todėl jis negali būti verčiamas ką nors daryti prieš savo sąžinę. Bet taip pat negali trukdyti jam elgtis, kaip į sąžinę reikalauja, ypač tikėjimo srityje“ (II Vatikano Dokumentai, II, 291 p.).

Iš paduotų II Vatikano Susirinkimo sprendimų tuojau matyti, kad čia kalbama apie sąžinę, kuri yra suderinta su Dievo įstatymu, o ne apie tą, kuri nuodėmės įpročiu yra kone apakinta. Tik teisinga sąžinė yra elgesio norma ir jos niekas negali nei prievartauti, nei trukdyti pagal ją elgtis.

Iš to, kas pasakyta, aišku, kad yra moralė be Dievo (ateistinė) ir moralė su Dievu (krikščioniškoji). Pastarosios aukščiausia ir galutinė norma yra Dievo valia, pareikšta žmogui tiek prigimties, tiek pozityviu įstatymu. Todėl krikščioniškosios moralės dėsnių niekas negali pakeisti, juos manipuluoti pagal savo asmenišką norą ir supratimą. To negali padaryti nė Bažnyčia, kuriai Kristus pavedė skelbti ir saugoti tiek tikėjimo tiesas, tiek ir moralės normas. Bažnyčia yra vien tik krikščioniškosios moralės amžinų dėsnių aiškintoja, taikydama juos konkrečiam besikeičiančio gyvenimo atvejams. Tad moralė be Dievo yra tikrai nusmukusi moralė.

Skelbti tad katalikiškame laikrašty moralę be Dievo, nutylint krikščioniškosios moralės pagrindus, kažin ar yra tikslinga ir ar tai pasitarnauja objektyviai tiesai?...

Lietuvių gydytojų suvažiavimas New Yorke buvo rugsėjo 4 ir 5 dienomis Pierre viešbutyje.

Nuotr. L. Tamošaitis

PRANAS NAUJOKAITIS

PASISEJAU ŽALIĄ RŪTĄ...

Romanas

(15)

O Liucė visą šį vakarą lyg nesava. Išėjusi dar atneša po vyno stiklą. Zengia, lyg mažą mergaitę, netikėtai į svetimui, nepažįstamų žmonių būrį patekusi, lyg scenoje niekada nebuvusi gimnazistukė, išėjusi deklamuoti ir užmiršusi žodžius. O aną vakarą lietuvių klube atrodė mergina kaip ir visos, sugebanti ir žodį ištarti, mokanti lengvai suktis šokių ritmo... O šį vakarą kalba nesirūša, kažkoks trūksta...

— Išsivežk sekmadienį mane prie ežero, — netikėtai plonu balseliu spigtelėja Liucė, kai Petras pakilęs iš fotelio rengiasi atsiseivinti.

Stovi Petras nustebejęs ir nieko neatsako... Jis laukė įėjimo, kad supažindins jį su tėvais, kad jį laikys šeimos svečiu, kad Liucės namai pasidarys vieta, kur jis bus laukiamas... Viso to nebuvo... O dabar šis pasisiūlymas — lietus iš giedro dangaus.

— Nustebai? Vežiesi Mилę, kodėl negalėtum nusi-
vežti ir mane?

— Galui... Jei nori, abidvi... Tur būt, pasigyrė?

— Ne iš jos žinau... Nuo žmonių akių nepasislėp-

si... Su Mилę kartu nevažiuosiu.

Pasizadėjo Petras išvažiuoti su Liuce. Keista ta mergina. Lyg neskanų saldinių būtų prarijęs — toks beskonis buvo anas pirmasis atsilankymas. O dabar tą neskanumą dar reikės pakartoti. Ir ką veiks juodu, kai nebus statulėlių paežerėje? Kai reikės visą dieną išbūti kartu?

Bet sekmadienį Liucė rado visai kitokią. Ji jau laukė ant savo namo laiptelių, kai Petras privažiavo automobiliu penkiomis minutėmis vėliau sutarto laiko. Lengvai vasariškai apsirengusi, šypsancio veido. Visai maloni mergina — gerai nuteikia Petrą. Tik lange nežymiai sujuda užuolaidos — lyg kas mazgote būtų tekėtelėjęs...

Važiuojant Liucė buvo kalbi ir linksma. Pasakojo apie draudimo įstaigą, kurioje dirba, šaipėsi iš savo bendradarbių, kryžtavo, kaip mažametė mergaitė. Bet greitai pailso, darėsi tingi ir sunkiai įkalbinama. Ir maudytis nenorinti. Saulėje ant žolės pagulėsianti.

Vaikščiok, Petrai, vienas: tavo mergaitė užmigo! Nebudink miegančios gražuolės! Bet niekur nenuiek, kad nubudusi neišsigaustų, kad nesupykty!

Kantrus Petras. Jis nieko geresnio ir nesitikėjo. Jam net gera pabūti vienam su saviu. Palyginti aną sekmadienį su šituo. O ta Mилę! Turtinga paslaptingumu, įdomi rafinuotomis pastangomis pasiekti, ko nori, veiklumo derinimu su tikru ar apsimestu santūrumu. Didelė knyga, kurią verta skaityti... O Liucė — lyg permatoma, naivi, nesudėtinga, lyg nesubrendusi. Teisingai sakė Genius: mamytės dukrelė, lepūnėlė, ilgai migdyta, lig pusrytėlių nepribudinta...

— Tai pramigai, mano mergaitė? Labas rytas! Pusrytėliai jau ataušo! — juokiasi Petras, kai Liucė, pramerkus akis, bailiai dairosi, lyg nežinodama kur esanti.

— Nei taip miegojau, nei ką! Gal kiek ir snustelėjau, bet viską mačiau aplinkui, tyriau, ar gerai saugosi, žiūrėjau, ką darysi man miegant...

— Ir ką patyrei? Dabar jau žinai? — erzina Petras.

— Žinau...

— Tai gal pusrytėlių nori?

— Valgiau namie. Pietūs būtų ne pro šalį...

— Tai važiuokim!

Petrui nuostabiai linksma. Smagu paerzinti Liucę, pasigrožėti jos naivumu. Dar mieliau pabūti porą valandų paežerėje, bet mergina jau zirzia, kad išalkusi...

Sprendimas Petro galvoje labai lengvai susiformavo: šita mergina jam netinka. Net paprastai draugystei. Net pramogai. Net laikui praleisti!...

Nuovė į gerą restoraną su vokiška muzika. Skaniai pavalgydins, kokteilį užsaks. Ledų su grietinėle pri-pirks. Tegul dar storėja mergina. Paskui parvės ir atiduos mamai dukrelę lepūnėlę, ilgai migdytą, lig pusrytėlių nepribudintą...

11

Laimė žuvėdrų sparnuos... O kad taip tikėtai būtų! Sėdi parke Petras prie vandens ir žiūri į lengvą žuvėdrų skridimą. Toks vienišas šį vasaros sekmadienį. Žinoma, galėjo išvažiuoti. Siūlėsi liucė... Bet su ja daugiau nevažiuos. Verčiau vienam. Nesuprasi, kas tos merginos galvoje.

— Keli ratukai išsiderinę, — atsimena, kartą juokėsi Genius: — jei norėsi pabučiuoti, pirmiau bėgs mamos pasiklausti, ar galima...

Žinoma, cinikas tas Genius. Mergina kaip mergina. Tai kas, kad stamboka, bet gražiai šypsosi, šoklyje grakšti, lengva. Buvo kada rimčiau Petras galvojęs apie draugystę su Liuce... Bet anas vakaras jų namuose... tas išvažiavimas prie ežero... Ne, Petras daugiau nevažiuos su Liuce...

Rimčiau pagalvoja apie Mилę. Mergina — velnio nešta ir pamesta. Kalbos su ja nepritrūks, laikas neprails — išsilavinusi, susigaudo kiekvienoje padėtyje. Ir ne tuščia — temos įvairios, apie viską, giliau, iš esmės liečiamos... O vis dėlto kažkas stumia nuo Mилės. Kas tikrai, negalėtų aiškiai pasakyti... Gal dėl to, kad ji visada kiek vaidina, sumaniai moka vaidinti. Tikrą nuosirdumą pridengia teatine kauke, o amžių — grimu. Metelių laikas užėjo ant jos pečių gerokai. Vyres, jei dešimtimi metų vyresnis, dar nieko. Kartais tokia pora — pati darniausia. Bet moteris vyresnė ir dar gerokai gabales — mamytė su sūnumi...

Ir susitikimai — pagal sąrašą, pagal kalendorių. Tokia Mилė nuo pat jų pažinties pradžios. Ką ji tikrai galvoja apie Petrą — nesužinosi. Kvietis mieliai kviečia, arba pakvieta neatsisako, jeigu... Tas „jeigu“ ir užplia šalto vandens ant pradedančios kaisti Petro širdies: jeigu Mилė tą dieną laisva nuo kitų pasimatymų... Žinoma, bėgti nuo Mилės neverta. Kai nėra kur dingti, įdomu ir su ja laiką praleisti. Tik įdomu...

Petro ateitis ne su Mилę... Širdies gėlmės netraukia... Ne tokia, kurią visa širdimi galėtų mylėti... Ne...

Jūratės žaidžia jau apgijo. Gal Petras dabar ramiau ir blaiviau pažiūrėti į savo ateitį. Pasikeitė jis per tuos bėgančius metus. Kad ir daug miglų jo galvoje ir žodžiuose, bet jis sugeba jau visai realiai galvoti, kai mąsto apie savo ateitį. Juk nebus taip visą laiką vienas. Jo jausminė prigimtis veržiasi atsi-skleisti, išsisakyti, pasipildyti, nurimti moters artumoje... Pirmiau nė žiūrėti nenorėjo į merginas. Kartais įsigalvodavo, kad moters grožis tėra tik priedanga gyvates geluoniui, tykančiam puliti priartėjusią auką, kad moteris tėra tik gražus mėsos gabalas, kurio viduje — siauras egoizmas.

Dabar jau atsileido Petro širdis. Atsiminė, ir Jūratę ima patsinti. Atleido jai... O gal ir jis pats jos padėtyje nebūtų kitaip pasielgęs?.. Bet pilnai pasitikėti moterimis — dar neatėjo laikas...

Laimė žuvėdrų sparnuos... Toks lengvas tas skridimas... Bet toks greitas, kintęs, nepastovus. Pastovus tik jūrų platybėse, ties plaukiančiais laivais... Tur būt, ir laimė greitai skrenda, užlūžta vėjo gūsyje, išsitiesia lengvam plasmojime, nusileidži į putotas bangas ir dingsta. O tu, Petrai, vis galvojai, kad laimė yra uola, kurios neįveikia vėjai nei bangos. Tu statei lygybės ženklą tarp laimės ir meilės ir mane, kad abu du žodžiai mergaitės širdyje pavirto į šviesą ir niekada nebebus nakties. Kai pamatei, kad visa tai buvo tik mirasas, nepatyrusios jaunystės susikurtas, tu atsidūrei tamsoje, kur nėra kelio, tik mirties žingsnių skambėjimas... Bet tu nenumirei... Tiesa, lėti buvo žingsniai ir prisikėlimas... Bet jau esi atėjusi į kelią, kur atsiveria gyvenimui širdis. Tu matai saulėje šviesių sparnų plasmojimą ir geri į save šviesą... Bet tau reikia žmogaus, artimo ir atviro, kuriuo pasitikėti ir atsiremtum. Tau reikia mergaitės, kurią mylėtum... Bet tu dar nepasitikai, bijai, abejoji... Ir sutiktosios — ne tokios, kokių norėtum. Tu vis lygini jas su Jūrate, ir anas apvylęs, iliuzijomis apipintas, paveikslas tau atrodo nepažinomas, nepakeičiamas...

(Bus daugiau)

XVIII studijų savaitė Vokietijoje

Lietuva — naujo dešimtmečio angoje

(5) (Studijų savaitė Vokietijoje kasdien buvo dvi paskaitos, — viena prieš pietus, kita vakare. Darbininke jau buvo aprašytos šios paskaitos: kun. Br. Liubino — Vokietijos Lietuvių Bendruomenė; dr. J. Griniaus — J. Grušo dramaturgija; dr. A. Geručio — Sovietinio ir rusinimo politikos padariniai Lietuvoje; V. Natkevičiaus — Žemėninkai ir „bežemiai“; kun. prof. J. Juraičio — Meilės problema Jobo knygoje ir A. Camus romane „Maras“; prof. V. Vardžio — Lietuva ir išeivija; prof. Z. Ivinskio — Lietuva ir žydai istorijos šviesoje.)

Liepos 22 popietė priklausė muzikai. Valt. Banaitis iš Bonnos skaitė apie

Jozą Gruodį — simfonininką.

Kompozitorius (1884-1948) priklausė pirmajai lietuvių profesinės muzikos kūrėjų kartai, kuri paaugėjo net savo talentą, kad sukurtų stiprius pamatus naujai statomos kultūros atžalai. Besidairuojant dirigentu, pedagogu, visuomenininku, mažiausia laiko liko kūrybai.

Gruodis pakėlė Kauno muzikos mokyklą į konservatorijos — aukšt. mokyklos lygį, buvo pirmasis ir svarbiausias kompozicijos profesorius. Be jo pastangų, be jo išmokslintų kompozitorių (Raciūnas, Juzeliūnas, Klova, Gaidelis ir kt.) šiandien nebūtų nei „tarybinės“, nei „netarybinės“ profesinės lietuvių muzikos.

Gruodis buvo didelis muzikinis eruditas, savotiškas „enciklopedininkas“. Norėdamas įrodyti pasauliui, kad lietuviai yra tarptautinio lygio, savo kūryboje naudojo pačią sunkiausią, rafinuotą aną meto techniką. Ypač jo simfoninė muzika skambėjo „nesuprantamai“, tarsi chaotiškai. Šiandien, pasilaukę įgromųjų, esame kitos

nuomonės: mūsų ausis daug ko „pramoko“.

Gruodis šiandien skamba tarsi modernizmo klasikas, tarsi Rogerio taša, nekažinkieki toli nuo Skriabino ar Stravinskio. Bet jis buvo iki kaulų „liaudiškas“ kompozitorius. Teisybė, Gruodis ne kartą šaipėsi iš populiarių, neva „liaudies dainų“. Kas kita sutartinės.

Pagrojus dvi vyrų chorui aranzuotas sutartinės, klausytojai galėjo įsitikinti tos muzikos „keistumu“, dinamiškumu, disonansiškumu, sinkopiniais, beveik groteskiškais ritmais. Lygiai tais pačiais bruožais pasižymi ir Gruodžio simfoninė muzika.

Mokėjo jis rašyti ir „kitai“ — trumpesnius, apvalesnius dalykus (simf. poema „Rudenėlis“, dvi orkestrinės suitos, originalinės dainos, meistriški chorai). Visad svajojo parašyti operą, parašė vieną baletą „Jūratė ir Kastytis“, dramatinę muziką 4-iam veikalam. Sie orkestriniai kūriniai Lietuvoje anksčiau tebuvo grojami tik vieną kartą!

Palengvinti publikai kelią bent į intelektualinį jo ork. muzikos supratimą, 1939 parašė simfoniją „Iš Lietuvos praeities“. Pagal paties autoriaus pateiktą programą buvo išanalizuotas kūrinyje su kiekvienos dalies ištrankomis — iliustracijomis.

Talimesnė pakopa buvo „Orkestrinės variacijos lietuvių liaudies dainos „Uliūna“ tema“. Referentas griežtai paneigė, kad šis kūrinys esąs koks tai „tarybinės valdžios produktas“. Veikalas buvo kompozitoriui radiofono užsakytas dar 1942-43 savarčioje ir užbaigtas beveik laiku, bet koncertinę rampą teisvydo, regis, tik 1945. Jis tapo Gruodžio „gulbės giesme“. Mirė 1948 balandžio 16 rytą — tą pačią dieną, kurią

„Tiesoje“ pasirodė jo „atgaila“: atsisakęs sekti „supuvusių vakarų“ formalizmą eisias VKP (b) nurodytu keliu ir rašysias jau muziką „iš liaudies į liaudį“... Šiandien bandoma tai nušviesti, kaip „testamentą“.

Demonstruojant muziką, pagrota ištraukų iš daugelio Gruodžio veikalų.

Penkadienį rytą (liepos 23), skaitytoj paskaitoj Lietuvos situacija naujojo dešimtmečio angoje

Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas prie Sv. Sosto, pa-

DR. MOTIEJŲ NASVYTŲ IR SALOMĖJĄ NASVYTIENĘ PRISIMINUS

Birželio mėnesį vienas po kito mirė Salomėja Nasvytienė-Banaitytė ir jos vyras dr. Motiejus Nasvytis. Abu buvo pasiekę gražios senatvės. Salomėja Nasvytienė mirė birželio 13, eidama 79 metus, paskutiniu laiku sunkiai sirgusi, sunkiai kentėjusi nuo artrito.

Savo žmonos mirties sukrėstas, dr. Motiejus Nasvytis išgyveno tik 9 dienas ir mirė birželio 22, išlįktas širdies priepuolio. Mirė eidamas 81 metus. Abu jie palaidoti Putnamo seselių vienuolyne kapinėse. Abu paskutinius savo gyvenimo metus praleido Matulaičio namuose, kur nuolat lankė, slaugė ir giliu atsidavimu prižiūrėjo dukra Salomėja Valiukienė-Nasvytienė.

Abu mirusieji buvo atėję iš gražių lietuviškų šeimų ir lietuviškajame gyvenime paliko gražius pėdsakus ir prisiminimus. Tegu tie prisiminimai dar kartą grįžta ir tegu būna jų brangus vardas čia atžymėtas.

Gyvenimas kitiem
Salomėja Nasvytienė-Banaitytė buvo kilusi iš garsių šeimų. Jos tėvas buvo Saliamonas Banaitis, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras. Jis buvo naujos atbandančios Lietuvos kūrėjas ir švietėjas. Jis 1905 įsteigė Kaune spaustuvę, kur buvo atspausdinta beveik visi vadovėliai mokykloms iki pirmojo pasaulinio karo. Toj spaustuvėj iki pirmojo karo buvo atspausdinta pusantro milijono knygų ir du milijonai laikraščių. Saliamonas Banaitis organizavo visa, kas lietuviška, rėmė visom išgalėm visą tautinį judėjimą, pats labai aktyviai reikišis nepriklausomos Lietuvos gyvenime.

Salomėja gimė Sintautuose, kur buvo Banaičių tėviškė ir ūkis. Augo tikrai lietuviškoje ir dinamiškoje šeimoje. Iš Sintautų atsikėlė į Kauną, kur tėvas turėjo spaustuvenę. Čia ji lankė Saulės gimnaziją.

Matydama tėvo pasišventimą, ir ji nuo pat jaunų dienų atėjo padėti kitiem. Ji savo tėviškės namuose buvo brolių augintoja ir globėja, atidavusi visą jėgą ir savo tėviškei.

Ištekėjusi tuoj po pirmojo pasaulinio karo už daktaro Nasvyčio, sugebėjo visus patraukti savo šviesiu pasiaukojančiu asmeniu ir šiluma. Dr. Nasvyčio namai visada buvo judrūs, pilni jaunimo ir žmonių. Ir jie visi pajuto tą gerą globojančią lietuviškos motinos ranką. Pati atsisakiusi savo gyvenimo, ji gyveno kitiem — savo šeimai, savo broliam. Jos brolis yra žymusis muzikas kompozitorius Kazimieras Viktoras Banaitis, kuris, studijuodamas Leipzigo konservatorijoje, nuolat sveciavosi ir buvojo savo sesers namuose.

Nasvyčiai išaugino tris dukras — Salomėją, Giedrę ir Danutę. Visos jos paveldėjo giminės meniškus gabumus ir visos pasidarė menininkės: Salomėja — dainininkė, Giedrė — kompozitorė, Danutė — išraiškos šokio menininkė. Dabar

žymėjo, kad yra atėjęs laikas krašto reikalais ne tiek informuoti ar informuoti, kiek pasiremiant turimomis gausiomis žiniomis, nuodugniai išdiskutuoti visas su Lietuva susijusias problemas ir rasti patį veiksmingiausią būdą padėti pavergtai tautai. Pastebėjęs, kad Lietuvos likimas didele dalimi priklauso nuo Maskvos, nagrinėjo opozicijos užuomazgą pačioje Sovietų Sąjungoje. Jo įsitikinimu, sovietų raidai ateityje nemažos reikšmės turės tautinė problema ir didelis technologinis atsilikimas.

Lozoraitis toliau kalbėjo apie 1941 sukilimą, pažymėdamas, jog priešingai sovietų teigimam, jis buvo gaivalingas tautos aktas už savo krašto laisvę, neturėjęs jokios užsienio para-

mos. Sukilimas buvo lietuviškosios rezistencijos pradžia, kuri ir šiandien tebesitęsia, tik kita forma. Jis išskėlė faktą, kad nacių viliojama Lietuva niekad nesėdėjo prie bendro stalo, kaip Sovietų Sąjunga, kuri su jais pasidalinusi Pabaltijo valstybių žemes, vėliau tiekė brangias žaliavas.

Lozoraitis išreiškė nuomonę, kad lietuvių kova pirmojo vietoj vyksta už krašto laisvę ir prieš svetimuosius. Net ir rusai už Lietuvos sienų gali būti jos draugai ir sąjungininkai. Kova prieš svetimuosius Lietuvoje yra visom pasaulio tautom suprantama ir dialektinėje plotmėje pastato net Vakarų komunistus į keblią padėti. Net ir Vakarų komunistai dažnai ne-

aišku, kodėl tik Maskva turi sprendžiamąjį balsą marksizmo interpretavime ir būdama vadinamame socialistinių šalių bloke mažuma, imasi neklaidingą „vyresniojo brolio“ rolę.

Paskaitininkas pažymėjo, kad naujasis dešimtmetis atneš daug, kartais ir netikėtų naujovių. Lietuviai galės tinkamai prisitaikyti prie padėties tik tada, jei jų visuomenė užsineje turės diferencijuotą sąrangą, kurioje visos nuomonės galės pasireikšti ir kurioj skirtingų pažiūrų žmonės mokės kartu dirbti. Baigdamas Lozoraitis ragino žiūrėti į ateitį su pasitikėjimu, nes lietuvių jėgos yra šiandien didesnės, negu bet kada praityje.

(Bus daugiau)

NAUJOS PLOKŠTELES

Neseniai išleistas plokštelių jūms primins Lietuvą — Karo Muziejaus apeigas. Karo mokyklos kariūnų dainas ir L.T.M. Čiurlionio ansamblio 30 metų dainuotas dainas.

Plokštelė Nr. 28: Karo Muziejaus vėliavos nuleidimas 1 d., Karo Muziejaus vėliavos nuleidimas 2 d., Ko vėjai pučia — S. Graužinis, Marš, marš kareivėliai — karo mokyklos choras, Kur lygūs laukai — karo mokyklos choras, Senas kanklininkas — J. Petrauskas, V. Dineika, Saulėta diena — A. Sabaniauskas, Išgeriu septynias. Šią naktelę per naktelę — S. Graužinis, Sutems tamsi naktelė — karo mokyklos choras, Geležinio vilko maršas — karo mokyklos choras, Vaidilos malda — J. Petrauskas, V. Dineika, Mano Svajonė — A. Sabaniauskas. Kaina 5 dol.

Plokštelė Nr. 27: Griuvėsių gelelė — Pupų Dėdė ir Dėdienė, Gieda gaideliai — Pupų Dėdė ir Dėdienė, Dru lia dru lia — Pupų Dėdė ir Dėdienė, Vai nekūkuok — S. Graužinis, Pas močiutę augau — V. Volteraitė, Našlaitės kapas — Pupų Dėdė ir Dėdienė, Gražus miško būdas — Pupų Dėdė ir Dėdienė, Kai mes aukom du broliukai — S. Graužinis, Sėdžiu po langeliu — V. Volteraitė. Kaina 5 dol.

Plokštelė Nr. 26: A. Sabaniauskas Septintame rojuje — anglų valsas, Mūsų susitikimas — tango, Sutemų daina — tango, Luana — tango, Marytė mėlynakė — fokstrotas, Tik tau, Rio Rita — fokstrotas, Jaunystės meilė — tango, Ta naktis — anglų valsas, Nakties serena — tango, Aldona — tango, Kodėl neatėjai — fokstrotas, Ei tu, mergytė — fokstrotas. Kaina 5 dol.

Plokštelė Nr. 25 — A. Dvarionas Ispanų valsas, Sapnas — tango, Gyvenimas — fokstrotas, Tik man tu priklausai — fokstrotas, Liūdna man be tavęs — tango, Daina padės gyventi — fokstrotas, Bučkis — valsas, Širdie — tango, Skrido garsai — fokstrotas, Sere nada naktys — fokstrotas, Paskutinis sekmadienis — tango, Turiu dvi merginas — fokstrotas. Kaina 5 dol.

Plokštelė Nr. 12. R. Mastienė — nauja laida Mieguzėlio noriu, liaudies daina, Ar skauda man širdį, liaudyje dainuojama, Dukružėlė — žodžiai K. Binkio, Agonėlės — žodžiai K. Binkio, Mano žožė — žodžiai F. Kiršos, Sapnas apie šiaurę — žodžiai K. Bradūno, Gėlės iš šieno — ž. K. Binkio, Zuvelė — Fr. Suberto, Ne kantrumas — Fr. Suberto, Pavaras — Ch. Gounod, Mignon arja iš op. Mignon, Myli nemylė, P. Mascagni, Rozinos arja iš op. Sevilijos Kirpėjas, G. Rossini. Kaina 5 dol.

Plokštelė — Čiurlionis 30 Dirigentas A. Mikulskis, Dainuoja L.T.M. Ansamblis, dainuoja solistai: A. Stempuzienė, J. Kristolaitytė, V. Verikaitis, I. Grigaliūnaitė, V. Raulinaitis. Albumas iš 2 plokštelių. Kaina 10 dol. Šios dainos: Sanctus, Miegelio noriu, Eičiau klausti, Piemenaitės raliavimas, Noriu miego, Nuvažiav tėvelis, Vėjo dukra, Jau žirgelis pabalnotas, Pavasaris, Sirdgėlos daina, Ziemas, Aušrelė, Merguzėlė mano, Piovėjas, Dainų dainelės, Kur lygios lygios lankos, Dziedukas, Avizą prašė, Iškasu šulinėlį, Burtai, Oi kad išaušytų, Gersim, broliai, uliavosim, Oi dariau, dariau lysisveles, Papartėlis, Naktis prie Nemuno, Laisvė, Kulikų daina, Pasėjau linėlį.

Visos šios plokštelių išleistas Jono Karvelio, gaunamos Darbininko administracijos, 910 Wiloughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Persiųntimui pridėdama \$1.00

Dr. Motiejus Nasvytis

Salomėja Nasvytienė

Giedrė gyvena Los Angeles, ištekėjusi už dr. Gudausko, Danutė gyvena Australijoje, gi Salomėja Valiukienė — New Haven, Conn.

Tą šviesų žvilgsnį į žmogų ir gražią žmogaus meilę S. Nasvytienė išlaikė iki senatvės. Kantariai kentė visas ligas ir mirė, palikdama šviesų besiaukojančios moters pavyzdį.

Didelio gajumo žmogus
Kai Salomėja Nasvytienė buvo tyli ir pasiaukojusi žmona, tai jos vyras, dr. Motiejus Nasvytis, buvo reto gajumo ir rety polėkių bei dinamikos žmogus. Kas tik turėjo progos pažinti jį, tas prisimena, kaip jis domėjosi visais aplinkos klausimais: politika, menu, mokslu. Visada rado laiko ir visada turėjo minčių spinduliuoti aplinkui.

Nasvyčių šeima Lietuvoje žinoma. Visi jie kilę iš Tauragės apskrities, Sartininkų valsčiaus, Margiškių viensėdžio. Gausi šeima ir šviesūs žmonės. Tėvai leido savo vaikus į mokslius. Motiejus, gimęs 1890 vasario 4, mokėsi Palangoje ir 1911 baigė gimnaziją Kaune. Mediciną studijavo Maskvos universitete. Baigė cum laude 1916. Nuo pat gimnazijos laikų įsitraukė į lietuvišką judėjimą. Teko jam eiti visokių pareigų, dirbti įvairių darbų, kad tik labiau priartėtų Lietuvai nepriklausomos dienos.

1916 buvo mobilizuotas ir paskirtas į Minsko karo ligoninę, evakuotą Smolenskan. Čia jis buvo išrinktas lietuvių tarybos pirmininku. Rūpinosi Lietuvos laisvinimu ir pabėgėlių šalpa. 1917-18 buvo pirmininkas komisijos, kuri organizavo lietuvių karinius dalinius. Atstovavo Smolensko lietuviams 1917 Petrapilio lietuvių seime.

Į Lietuvą grįžo 1918. Buvo paskirtas Raseinių apskrities ligoninės vedėju. Po metų perkeltas į Kauną, paskirtas valstybinio higienos-bakteriologijos instituto direktoriumi. Čia jis įsteigė skiepi prieš rauples skyrių. Pirmininkavo Kauno medicinos draugijai. Organizavo medicinos aukštųjų kursų ir buvo vedėju 1920-22; 1920-23 Lietuvos kariuomenės epidemiologas, nuo 1923 buvo Aušros gimnazijos gydytojas ir higienos mokytojas, 1925 paskirtas Kauno karų ligoninės jauniesniųjų ordinaru, paskui vyresniųjų ordinaru, 1929-40 karo ligoninės laboratorijos vedėjas.

Šalia to nuo 1919 iki 1944 vertėsi privačia vidaus ir vaikų

ligų praktika, 1941-1944 vidaus ligų gydytojas Kauno I poliklinikoje.

Pasitraukęs Vokietijon, buvo ligonių kasų gydytoju, vėliau Nuertingeno ir Schw. Gmuendės lietuvių stovyklos gydytojas ir galeistųjų seserių kursų dėstytojas. Į JAV atvyko 1949.

Šalia savo profesinės ir visuomeninės veiklos jis daug dėmesio skyrė spaudai. Bendradarbiavo Aušrinėje, Lietuvos Ūkininke, Medicinoje, Mūsų Žinyne, Lietuvoje, Lietuvos Aido, Lietuvos Žiniose ir k. Kalbėdavo sveikatos reikalais radijo valandėse.

Svarbesniųjų straipsnių atspaudai yra: Robertas Kochas

DĖLĖS MEDICINOJE

Dalia Zapkuvienė ištyrė apie 270 vandens telkinių ir rado 70, kuriuose laikosi medicininė dėlė. „Komj. Tiesa“ teigė, kad dėlė, atėjusia iš liaudies medicinos, tokia priemone „nuleisti blogam kraujui“.

Lietuvoje prieš antrąjį pas. karą nematėsi. Lietuva buvo stambus medicininis dėlių tiekėjas Europos kraštams. Po karo ja buvo susidomėta Prancūzija, Vengrija ir Rytų Vokietijoje. Siuose kraštuose dirba laboratorijos, kuriose iš dėlės išskiriamas grynas preparatas — shirudinas.

Sovietų Sąjungoje veikia vietinė biotabrikas — Maskvoje, ir jis negali aptarnauti vi-

so krašto reikmių. Lietuvoje prof. P. Sivickis savo metu buvo radęs apie 25 dėlių rūšis. Tuo tarpu mokslininkams teži-nomos 14 dėlių rūšių, kurios naudotinos medicinoje.

Galimas dalykas, dėl vaistų trūkumo Lietuvoje šių dienų Vilniuj vyksta gyva prekyba šiuo „gyvuoju medikamentu“. Vilniaus vaistinė nr. 2 per mėnesį parduoda daugiau kaip 500 dėlių. Laboratorija per metus dėlių paruošia 10,000, tačiau jų vos pakanka Vilniaus miestui. Taria, kad gydymui dėlės neturėtų tiek sėkmės, jei jomis nebūtų susidomėjusi dėlių tyrinėtoja Dalia Zapkuvienė. (Elta)

Adolfas Aidukas (v.) jau daugelį metų dirba Julius Roehrs Co. egzotinių augalų skyriuje ir yra to skyriaus vedėjas. Gėlių parodose kasmet įrengia tos bendrovės paviljonus ir laimi pirmąsias premijas. Nuotraukoje Philip Alampi, New Jersey valstybės žemės ūkio sekretorius, Itelika Adolfui Aidukui trofėjų, laimėjusiam pirmą vietą už gražų paviljoną įrengimą. Kairėje Bus Christensen, N.J. gėlininkystės ir daržininkystės prezidentas. A. Aidukas anksčiau gyveno Clifton, N.J. praeitą pavasarį persikėlė kartu su firma į Freehold, N.J., kur nusipirko gražius namus su dideliu žemės sklypu.

Kun. V. Sarka (k.) ir kun. prof. P. Rabikauskas (d.) studijų savaitėje Vokietijoje.

Greičiausias, taupiausias ir paprasčiausias kelias siųsti

DO V A N A S

savo giminėms į Lietuvą ir USSR yra nupirkti jiems

Preferential Special Rouble Certificates

(Specialius rublių pažymėjimus)

kuriuos galima pakeisti į pirmos rūšies prekes specialioje Vneshtorg'o užsienio valiutos krautuose.

KOKYBĖ YRA AUKŠTA — KAINOS ŽEMOS!

Naujo katalogo apie šituos pažymėjimus kreipkitės į bet kurią mūsų prisijungusių firmų:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106 — Tel. (215) WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., Fl. 21st, New York, N.Y. 10022 — (212) 758-1150/1

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019 — Tel. (212) 581-7729

ar tiesioginiai į:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10001

Tel.: (212) 685-4537

Mes kalbame lietuviškai

Sveikinimai ir rezoliucijos

Papildymai iš gydytojų suvažiavimo

Aštuntame Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavime, įvykusiame 1971 rugėžio 4-5 Pierre viešbutyje, New Yorke, išrinkta nauja valdyba su centru Chicagoje. Išrinkti į naują valdybą: pirm. dr. F. Kaukas, vicepirmininkai dr. G. Balukas, dr. J. Kriaučiūnas ir dr. A. Zotovas, sekr. — ižd. dr. V. Saulys. Išrinkti į garbės teisumą: dr. V. Avizonis, dr. H. Brazaitis ir dr. B. Matulionis.

Suvažiavimą raštu sveikino:

Diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis iš Romos, Lietuvos atstovas Washingtono Juozas Kajeckas, Lietuvos generalinis konsulas New Yorko Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles dr. Julius Bielskis, Lietuvos charge d'affaires Londone Vincas Balickas, Lietuvos general. konsulas Kanadoje dr. Jonas Žmuidzinas, Lietuvos atstovas Pie-

tų Amerikai A. Grišonas, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Lietuvos Laisvės Komitetas ir Lietuvos Delegacija Pavergtų Europos Tautų Seime, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba, Bendras Amerikos Lietuvių Fondas, Lietuvių Enciklopedijos leidykla, Lietuvių Fondas, Liet. Kat. Mokslo Ak-mija, Kanados Lietuvių Bendruomenė, Ateitininkų Medikų Korp' Gaja, Lietuvių Šaulių Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinė Sąjunga, Pasaulinė Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga, Tėvai Pranciškonai, Lietuvių Rašytojų Draugija, Lietuvių Moterų Klubų Federacija, JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba, Lietuvių Profesorų D-ja Amerikoje, Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys Putname, Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugija, Vokietijos Lietuvių

Gydytojų Klubas, Lietuvos Vyčių New Yorko — New Jersey apskritis, Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių skyrius, Baltic Appeal to the United Nations, Lietuvos Pasiuntinybė Washingtono min. dr. Stasys Bačkis su ponia, visa eilė gydytojų iš JAV ir iš įvairių kitų kraštų, daug paskirų asmenų, kurių čia visų neįmanoma išvardinti.

Suvažiavimas visiem sveikusiems išreiškė nuosirdų aciu!

Rezoliucijų komisija, susidedanti iš daktarų — B. Radziano (pirm.), K. Ambrozaičio, J. Yčo, J. Kriaučiūno, J. Valaičio, pasiūlė ir suvažiavimas priėmė šias rezoliucijas:

1. Suvažiavimas, reikšdamas solidarumą su kėnciančiais mūsų broliais ir seserim okupuotoj Lietuvoje dėl žmogaus teisių pažeidimo, prašo laisvam pasauliui esančius lietuviškus veiksmus sutartinai apeliuoti į Žmogaus Teisių Komitetą Jungtinėse Tautose dėl genocido vykdymo okupuotoj Lietuvoje.

2. Gautomis iš okupuotos Lietuvos žiniomis, okupantas žmonių teroriu naudoja psichiatrinės ligoninės ir ten prievarta uždarytus sveikus žmones kankina įvairių vaistų pagalba ir laisvės atėmimo priemonėmis. Laisvojo pasaulio lietuviai gydytojai protestuoja prieš tokias teroro priemones ir kviečia visus laisvojo pasaulio gydytojus pareikšti protestą.

3. Lietuviai gydytojai Braziškų pabėgimo ir laisvės nelaukio kriminalinio akto. Dėkoja Turkijos vyriausybei už demokratinių Braziškų traktavimą ir jų prieglaudą. Prašo ir toliau jų neišduoti Sovietų Sąjungai.

4. Suvažiavimas kviečia lietuvių gydytojus ir toliau dalyvauti lietuviškose organizacijose ir dar aktyviau remti kovą už Lietuvos laisvę, lietuviškos kultūros darbus ir lietuviškos laisvės.

5. Suvažiavimas kviečia visus už Tėvynės ribų gyvenančius lietuvius gydytojus susijungti ir labiau kompaktinę masę ir būti aktyviais mūsų organizacijos nariais.

6. Suvažiavimas dėkoja mūsų spaudai ir radijo valandėlėm už toki nuosirdų populiarinimą ir vertinimą mūsų tikslų, darbų ir šio VIII PLGS ir ALGS suvažiavimo.

7. Suvažiavimas dėkoja PLG S ir ALGS centro valdybai už jos atliktus darbus, New Yorko Gydytojų Draugijai ir jos išrinktam VIII-jo suvažiavimo rengimo komitetui už atliktus darbus rengiant šį suvažiavimą.

8. Suvažiavimo proga pasveikinti: JAV Prezidentą, Ameri-

PLGS ir ALGS VIII-tame suvažiavime buvo įteikta dovana ilgametei Liet. Gydytojų Biuletenio redaktorei dr. M. Budrienė. Iš k. dr. V. Avizonis, dr. V. Paprockas, dr. M. Budrienė, dr. H. Armanas ir dr. B. Radzianas. Nuotr. L. Tamošaitis

WORCESTER, MASS.

Pranciškonų rėmėjų skyrius spalio 17, sekmadienį, Worcesterio rengia trijų tėvų pranciškonų — J. Dyburio, S. Ropolio ir K. Butkaus — 25 m. kunigystės minėjimą.

10 val. ryto visi trys jubilatai Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, 41 Providence St., koncelebruos mišias.

1 val. Maironio Parke, 52 Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass., jubilatam pagerbti ruošiami iškilmingi pietūs su menine dalimi.

Kvietimai į pietus gaunami pas valdybos narius ir platiniojus. Maloniai prašome jais apsirūpinti iš anksto; tai bus palengvinimas rengėjams.

Kviečiame visus atsilankyti į mišias ir į pietus, tuo pagerbiant jubilatus.

Kun. Justinas Steponaitis iškeltas į Atholį

Sv. Kazimiero parapijos vikaras kun. J. Steponaitis nuo rugėžio 10 paskirtas Atholio Sv. Pranciškaus parapijos administratorium.

Kun. Justinas Steponaitis gimė 1912 rugėžio 1 Skaisgirių kaime, Sintautų parapijoje, Šakių apskr., gražioji ir gausioji ūkininkų šeimoje. Baigęs Katalikų pradžios mokyklą, įstojo į Šakių Žiburio gimnaziją. Mažas būdamas, neteko mamytės, bet tėvelio ir vyresniųjų brolių bei sesučių pastangomis tęsė mokslą toliau. Dvasinio pašaukimo vedamas, įstojo į Vilkauskio kunigų seminariją. 1937 birželio 13 Vilkauskio katedroje vysk. Antanas Karosas jį įšventino į kunigus.

Pirmieji kunigystės metai praeina Plutiškių parapijoje. Po to jis paskiriamas vikaru į Vilkauskio katedrą. Jaunasis kunigas visa širdimi pamilsta jaunimą ir dirba su juo katalikiškose organizacijose. Jaunimas nepaprastai pamilsta jį. Daug gražių darbų jis atlieka per penkerius kunigavimo metus Vilkauskio parapijoje, turėdamas nepaprastai gerą kleboną kun. J. Kardauską (šiuo laiku tapusį tėvu marjorū ir gyvenantį Chicagoje).

1944 vasarą raudonoji lava nesulaikomai liejasi Lietuvos žeme. Kun. J. Steponaitis iš numylėto Vilkauskio pasitraukia tik tada, kada jau bombos krinta ant jo galvos. Paskutinį kartą pažvelgęs į dūmuose paskendusią katedrą, visą laiką laikosi išsikibęs gimtosios žemės, teikdamas dvasinį patarimą nuo bolševikų besitraukiantiems savo tautiečiams. Gyvena viltimi grįžti atgal į save parapiją ir tęsti pradėtus darbus.

Vėlybą 1944 rudenį kun. J. Steponaitis su tūkstančiais tautiečių pasitraukia į Vokietiją. Rytrūsiose vėl stengiasi dvasiškai aptarnauti tikinčiuosius ir gyvena visą laiką arti fronto. Frontas rieda Vokietijos žemė.

Kun. J. Steponaitis traukia į rusų apsupimą, iš kurio, rizikuodamas savo gyvybe, laimingai išsiveržia. Kisdorfe, netoli Hamburgo, su keliomis dešimtimis lietuvių, jų tarpe ir šias elutes rašančia, sulaukia karo pabaigos.

Pradėjus kurtis lietuvių stovyklom, kun. J. Steponaitis persikelia į Neumuensterį. Tampa stovyklos klebonu ir progimnazijos kapelionu. Čia gyvenamas, dvasiskai aptarnauja Kiečio ir kitas aplinkines lietuvių kolonijas. Bažnytinė vadovybė, įvertindama kun. J. Steponaitio darbštumą, paskiria jį Schleswigo-Holsteino apygardos lietuvių dekanu.

1946 rugpičio 15 anglam panaikinus Neumuensterio lietuvių stovyklą, kun. J. Steponaitis persikelia į Klein-Wittensee. Šioj didžiulėj stovykloj jis yra klebonas, Simano Daukanto vardo gimnazijos kapelionas, skautų ir ateitininkų dvasios vadas.

Netoli gyveną vokiečiai pabėgėliai randa prieglaudą mūsų stovyklos kopytėlėje. Kun. J. Steponaitis teikia jiems dvasinius patarnavimus ir dalinasi su jais paskutiniu duonos kasniu. Vokiečiai jį labai pamilsta.

Sužinojęs, kad kitose stovyklose gyveną lietuviai neturi lietuvių kunigo, po mišių savo stovykloj kiekvieną sekmadienį skuba pas Rensburgo ir Eckenforde lietuvius laikyti pamaldų.

1948 gruodžio 16, vysk. V. Padolskio paskirtas, išvyksta į Angliją. Pradžioje lietuviai, jo sulaukę. Ypatingai kun. J. Steponaitis rūpinasi jaunimo religiniu ir tautiniu auklėjimu. Pats surenka būrį berniukų, norinčių mokytis, ir veža pas tėvus saležiečius į Italiją.

1953 atvyksta į JAV. Metus dirba Texas valstijoje.

1954, prel. K. Vasio pakviestas, atvyksta į Worcesterio Aušros Vartų parapiją ir įsijungia į veiklą, ją skirdamas daugiausia jaunimui. Organizuoja ministrantus, su jais kiekvienais metais stovyklauja, dirba su parapijos skautais, ateitininkais ir šeštadieninę mokyklą, o taip pat nepamiršta ir vyčių, Moterų Sąjungos ir kitų organizacijų. Šioj parapijoje 1962 birželio 17 jis atšvenčia sidabrinį kunigystės jubiliejų.

1967 kun. Steponaitis perkeltas vikaru į to paties miesto Sv. Kazimiero parapiją. Čia, kaip ir Aušros Vartuose, savo veiklą skiria daugiausia jaunimui. Visada linksmas, pilnas jaunatvės nuotaikos. Priklauso prie Lietuvių Bendruomenės. Kelio laiku metų dirba jos revizijos komisijoj, taip pat ir Balso skyriaus valdyboj.

Gaila mum, Worcesterio lietuviams, ypatingai Sv. Kazimiero parapičiam, kad toks kun-

gas iš mūsų parapijos atimamas. Buvo dedamos pastangos, kad kun. J. Steponaitis būtų paliktas mūsų parapijoje.

Rugėžio 5, sekmadienį, jis mum pasakė paskutinį pamokslą, pabrėždamas, kokia brangi Dievo dovana yra tikėjimas, ir palinkėdamas tvirtai tą tikėjimą laikyti savo ir vaikų širdyse.

Naujoje pastoracijos vietoje kun. J. Steponaitiui tenka palinkėti sveikatos ir stiprybės, dirbant Dievo garbei, žmonių dvasinei naudai, taip pat ir kovojant už Lietuvos išlaisvinimą bei skatinant prie tos kovos prisidėti ir kitataučius, su kuriais naujoje pastoracijos vietoje jam teks dažnai bendradarbiauti. Mes gi remsim jo darbus savo maldomis.

J. M.

Baltimorės žinios

Kalėdėjimas — metinis parapičių lankymas — prasidėjo pereiną savaitę. Parapijos kunigai — prel. L. Mendelis ir kun. A. Dranginis kiekvieną savaitę praneš iš sakyklos, kokius rajonus tą savaitę lankys. Parapičiam suteikiamos plotkelės ir nauji kalendoriai.

Lietuvių Moterų Piličių klubo pietūs rugėžio 19 pavyko gražiai. Lietuvių Svetainės klubų kambarys buvo pilnas svečių, kuriuos šeimininkės stropiai pavaišino.

Maldos kelionė į Mt. Mary kolegijos Liurdą įvyko rugėžio 19. Gausiam maldininkų būriui vadovavo prel. L. Mendelis. Jis aukoją mišias už taiką Liurdo koplyčioje. Popiet Sv. Juozapo koplyčioje, kur palaidotos palaimintosios Motinos Seton kūnas, buvo pagarbintas Svč. Sakramentas.

Kun. A. Dranginis, Sv. Alfonso parapijos vikaras, rugėžio 20-24 dalyvavo rekolekcijsose Sv. Juozapo rekolekcijų centre Baltimorėje.

Amerikos Legionierių organizacija (Lietuvių Postas 154 ir jo padėjęs) ruošiasi nepaprastai iškilmingai, kurios įvyks rugėžio 26, sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvių Svetainės didžiojoje salėj. Su ypatingom apeigom legionieriai pagerbs savo mirusius narius. Padėjęs apdovano peritų metų valdybos nares ir pristatys naują valdybą. Parengime dalyvaus žymūs Amerikos Legionierių organizacijos nariai iš Baltimorės ir Maryland valstijos. Po iškilnių bus vaisės.

Sodalitės kiekvienais metais rengia madų parodą. Šiomet madų paroda įvyks gražioj Martins West salėj spalio 11, pirmadienį, 6:30 v.v. Bilietus galima įsigyti iš anksto klebonijoje arba pas sodalietes. Pelnas skiriamas Sv. Alfonso bažnyčios reikalui.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— **Lietuvių Rašytojų Draugijos** valdybos rūpesčiu, pranciškonų spaustuvių Brooklyne perspausdinami draugijos istatai. Į juos taip pat įjungta visuotinių susirinkimų ir korespondencinių balsavimų patalpos bei papildymai dvidešimt metų bėgyje. Leidinyje taipgi bus Lietuvių Rašytojų Draugijos metinės premijos skyrimo nuostatai ir jos narių sąrašas. Leidinį gaus visi nariai.

— **Arvydas D. Barzdukas**, jaunosios kartos Aidų bendradarbis, užprenumeruodamas 3 metams kultūros žurnalą Aidus, kaip vestuvinę dovanėlę, jaunavedžiams Jurgii ir Jūratei Augiam, gyvenantiems Chicagoje, administratoriui rašo: „Jau niem, gyvenimą pradedantiems lietuviams jaunuoliams tokia dovana brangesnė ir reikalingesnė, nei koks ne jų skoniu parinktas namų apyvokos daiktas. Aidai tai būdas su jais pasidalinti tuo, kas brangu mum, o manome, jog tokia dovana geriau įvertinama...“ Jau nebe pirmas ir sekintas toks kultūrininkų pavyzdys, vienokiu ar kitokiu būdu palaikys lietuvių bėgusį jaunuos širdyse.

— **Dail. Kazys Varnelis** pakviestas dalyvauti dabarties Illinois dailininkų parodoj Decatur, Ill. Paroda vėliau bus kilnojama po įvairias Illinois vietas.

— **Neris**, Pittsburgho tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja M. Aglinskaitė, rodo daug gyvumo. Rugėžio 2 šoko Aligheny County Fair, rugėžio 9 — McCees Rocks tautų pasirodyme, spalio 9 yra pakviesta į Kanadą, London, Ont. Kviečia Londono lietuvių studentai.

— **Aldona Zarembaitė**, gailės tingioji sesuo, dvejus metus dirbusi Nigerijoje, grįžo į Torontą ir toliau dirbusi Sv. Juozapo ligoninėje.

— **Dr. A. Šešplaukis** naują VI-jo skyriaus lietuvių kalbos vadovėlio „Ten, kur Nėmus banguoja“ laidą leidžia JAV LB Svetimo taryba. Vadovėlių leidimui JAV LB ŠT šiais metais yra gavusi 3,300 dol. iš Lietuvių Fondo.

— **Chicago Jaunimo centro** statybos vajui reikti rugėžio 26 Jaunimo centro didžiojoje salėj įvyks koncertas, kurio programą atliks D. Stankaitytė, R. Mastienė, J. Vaznelis, St. Baras ir muz. A. Vasaitis.

— **JAV LB Centro valdybos finansinę atskaitomybę** tvarkinčiai veda finansų tvarkytojas Motiejus Vaišys (1627 W. Ruscomb St., Philadelphia, Pa. 19141). Jam LB apylinkės siunčia sąjūdumo įnašus ir aukas.

— **Francis L. Dale**, Cincinnati, Ohio, The Cincinnati Enquirer dienraščio kompanijos prezidentas ir leidėjas, įsijungdamas į Rezoliucijom Remti Komitetą, rašo: „Mano dienraščio puslapis bus atvirai jūsų reikalui. Siųskite visą galimą informaciją H. Con. Res. 416 rezoliucijos įgyvendinimo reikalui, ir mes ją pilnai panaudosime“. Pažymėtina, kad F. L. Dale yra labai artimas JAV-bių prezidento R. M. Nixon bičiulis. Jis yra organizuojamo prezidentui perrinkti komiteto pirmininkas.

— **Vydūno**, mūsų žinomo rašytojo ir Mažosios Lietuvos veikėjo, portretas, pieštas dail. L. Urbono, Mažosios Lietuvos bičiulių draugijos rūpesčiu, išruoštas Lietuvos laisvės kovų muziejaus skyriuje ir pakabinamas greta kitų didžiųjų mūsų tautos vyrų portretų Jaunimo centro didžiojoje salėj, Chicagoje.

Lietuviška klebonija ieško šeiminkės. Kreiptis: kun. Balys Ivanuskas, 6527 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Tel. (216) 431-5794.

Daiva Kliučnikaitė ir Algis Matijoka susituokė rugpičio 28 Elizabeth, N.J.

Nuotr. V. Maželio

Per skaitybę — lietuvių!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

Atlanto rajono Simo Kudirkos stovykla

Simo Kudirkos stovykla Atlanto rajone prasidėjo rugpjūčio 29 Spencer, Mass. Joje dalyvavo rekordinis stovyklautojų skaičius — net 347, iš įvairių šio rajono vietovių. Stovyklos viršininkas — s. Mikas Subatis, jo pavaduotojas — s. Antanas Gudaitis. Seserijai vadovavo ps. Aldona Bačkaitienė, o Broliai s.v.v. sl. Saulius Lišauskas. Pastovyklių viršininkai: vilkiukų — ps. G. Dragūnas, skautų — ps. K. Matonis, sk. vyčių — s.v. vyr. sl. A. Valančiūnas. Sesėm vadovavo: paukštytėm — s. R. Česnavičienė, skautėm — ps. A. Dabrilaitė, vyr. skautėm — ps. Sesuo Ignė, židinetėm — s. R. Molienė.

Stovykloje buvo gana šauniai paruošta programa tiek brolių, tiek sesių pastovyklėse. Daugelis įsigijo visą eilę specialybių, kiti — patyrimo laipsnius. Buvo ir įžodžių. Tiek sesės, tiek broliai pasižymėjo pionerijoj.

Sesės pravedė gerai pasisekusią "Rodom — Darom" dieną, taip pat stovykloje buvo skirta atskira diena Simui Kudirkai pagerbti. Buvo įscenizuotas Simo Kudirkos teismas ir stovyklautojai supažindinti su nauja

daina jam pagerbti, kurią parašė s. R. Česnavičienė, muziką pritaikė N. Ulėnienė. Įscenizavimą paruošė ps. Livija Garsienė.

Visi, ypač broliai, gerai pasirodė sporto dienoje, kuriai vadovavo s.v. fii. A. Silbajoris.

Stovyklos pabaigoj, šeštadienį, prieš laužą buvo įscenizuotos "Lietuviškos vestuvės". Sekmadienį įvyko iškilmingas stovyklos uždarymas. Po raportų buvo Seserijos isakymai. Buvo paskelbti varžybų rezultatai ir apdovanoti broliai simbolinėmis dovanėlėmis, pačių sesių pagamintomis. Brolijos viršininkas gavo ypatingą dovaną — sesių gražiai nupintus "maciame" vartus. Nepamirštas ir stovyklos virš. S. M. Subatis, jis papuoštas sesių nupintu kaklaraiščiu gi sk. vyčiam atiteko vyr. skaučių dovaną, "Satrijos kalnelio" pastovyklės vienintelė šluota...

Brolijos isakymuose taip pat paskelbti varžybų rezultatai. Viršininko isakymuose išreikšta padėka štabui, pastovyklių viršininkam, ūkio skyriui ir kitiems pareigūnams. Virėjas p. H. Beudette ir jo padėjėjai buvo apdovanoti gražiais drožiniais.

Jamboree Fondo vedėjas s. Antanas Gudaitis buvo apdovanotas Ordinu už Nūrpelnus už jo triušą leidžiant "Lithuanian Scouting" leidinį ir nenuilstamą darbą, telkiant Jamboree's Fondui lėšas.

Stovyklautojų sveikino: LSS VS vardu — VSP s. S. Subatienė, perduodama LSS-jos VS linėjimus, pasveikino ir LSB VS v.s. P. Melis ir AR vadas ir šios stovyklos viršininkas s. M. Subatis. Jų žėdžiuose buvo jautriai prisimintas Simas Kudirka. S. M. Subatis be padėkos vadovam, dar padėkojo ps. A. Bartytei už stovyklos ženklų projektą.

Stovyklos kapelionui s. V. Bitinui sukalbėjus malda, sugiedota Lietuvos himnas ir nuleistos vėliavos. Nuleidus vėliavas, kmdemando s.v.v. sl. R. Zino vedini, broliai ir sesės gražioj parado rikiuotėj peržvijo per vėliavų aikštę ir išsiskirstė į savo pastovykles.

Po stovyklautojų parado, vėliavų aikštėje buvo skautininkų įžodis, kurio metu naujai pasipuošę žalių kaklaraiščiu ps. G. Janula.

Vakare įvyko laužas, kuriame dalyvavo ir daug svečių iš tolimesnių ir artimesnių vietovių. Tačiau Darbo dienos rytas buvo ir stovyklos pabaiga. Dingo palapinių miestai, ir skautai-ės išsiskirstė namo.

Šioje stovykloje buvo atvykę vizituoti visa eilė svečių: LSS-jos VS s. L. Milukienė, socialinio sk. vedėja s. D. Banėvičienė, LSB VSP v.s. K. Kilulius, vadovų lavinimo sk. ved. ps. L. Kilulienė, LSB VS v. s. P. Melis, VSP s. S. Subatienė, LSB dvasios vadas v.s. kun. J. Pakalniškis, v.s. kun. S. Yla ir kiti.

Stovyklos vartybų rezultatai: pavyzdgingiausias skautas ps.

Draugių belaukiant Simo Kudirkos vardo skautų stovykloje

E. Meilus, Worcester, pavyzdningiausia skautė — D. Spakevičiūtė, Boston. Jiems įteikti suakutviniai Liet. Bendruomenės pagaminti sidabro medaliai stovyklos uždarymo iškilmėse.

Paukštyčių skilčių varžybose I vietą laimėjo Philadelphia, II — Washingtonas ir III — Worcesteris. Vilkiukų — I — Hartfordas, II — Worcesteris ir III — Elizabeth. Skautų: I — Worcesterio Stumbrai, II — New Yorko Ažuolai ir III — Brocktono Stumbrai. Skaučių: I — Elizabeth, II — Worcesteris ir III — Philadelphia.

Sporto varžybų rezultatai, dėl vietos stokos bus paskelbti vėliau.

Šioje stovykloje buvo leidžiamas laikraštėlis "Grandinė", kuriame tilpo daug sveikinimų, straipsnių ir nuotykių iš kasdienio stovyklos gyvenimo. Laikraštėli redagavo s. Romas Jakubauskas.

Taip praėjo dar viena stovykla, dar viena vasara. Iki pasinatyto, sesės ir broliai, kitais metais, kitoje stovykloje.

Suvažiavimai

Spalio 2-3 Kultūros Židinyje New Yorke, įvyksta vyr. skaučių ir sk. vyčių Atlanto rajono suvažiavimas. Į suvažiavimo programą įtraukta pašnekesiai ir užsiėmimai, gi šeštadienio vakarą bus ir šokiai Holy Child parapijos salėj. Richmond Hill. Suvažiavimo mokestis — 7 dol. Registracijos mokestis — 2 dol., kuri iki rugsėjo 22 prašoma siųsti: vyr. skautės — Feldai Nemickienėi 112-07 91st Ave., Richmond Hill, N. Y., 11413, ir skautai vyčiai — Broniui Nemickui — 19 Holt Circle, Trenton, N.J., 08619. Suvažiavimą rucšia LSS Atlanto rajono sk. vyčių ir vyr. skaučių skyriai.

Akademiškų Skaučių draugovės visuotinas suvažiavimas įvyks spalio 9-10 Worcesteryje, Maironio Parke. Kviečiamos visos ASD narės (kandidatės, tikrosios narės, filisterės), taip pat

(mukelta į 7 psL.)

Visos nuotraukos P. Bivainio

B. K.

Skautės užsiėmimo metu. Dešinėje ps. L. Garsienė.

Susėdusios į ratą, klausosi pašnekesio

Skautės kepa blynus Simo Kudirkos stovykloje. Jų darbą stebi vadovai: sesė Ignė, s. M. Subatis, s. A. Gudaitis ir R. Molienė.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELES

Kipras Petrauskas dainuoja: Saulėlė raudona, Prapuoliai, motule, Du broliukai kunigai, Ant marių krantelio, Oi kas sodai do sodeliai, Tris dienas, tris naktis, Dul dul dūdelė, Metų dvidešimt turis. Operų arijos: The Jewess, Eugene Onegin, The Queen of Spades (Tchaikovsky), La Traviata ir Rigoletto (Verdi), Tosca (Puccini). Mono, galima groti ir stereo, kaina 7 dol. Persiuntimui pridama 50 c.

Aldona Stempuzis, su Stuttgarto simfonijos orkestru, vad. D. Lapinskiui, dainuoja: (Carmen-Bizet) Habanera, Seguidilla ir Carreau Pique; (Il Trovatore, Don Carlo — Verdi) Stride la vampa ir O don fatale; (Samson et Dalila — Saint Saens) Amour viens aider ir Mon coeur s'ouvre a ta voix (Orfeo — Gluck) Che faro senza Euridice ir (Il barbiere di Siviglia — Rossini) Una voce poco fa. Stereo galima vartoti ir mono, kaina 6 dol.

Dainuojam su Lione, įdainuota Juodytės solo ir duetai: Kur bakūžė samanota, Supinsiu dainužė, Dukružėlė, Gegutė raiboji, Mamytė, Spragilų daina, Aš bijau pasakyt, Sventė, Agunėlės, Oi greičiau greičiau, Gyvenki, juokis ir mylėk, Vai pūtė, pūtė, Apynėlis, Pradalgiuose, Pamylėjau vakar, Plaukia sau laivelis. Mono, galima groti ir stereo, kaina 5 dol. Daugiau užsisakant, duodama nuolaida. Gaunama Darbininko administracijoj.

Pupų dėdės ir dėdienės šokių dainų rinkinys. Anūku, Kretingos, Mariampolės, Pupų dėdės, Razalutės, Merkinės ir Obelių polkos. Sužadėtinų, Sekminių ir Gardus alutis valsa. Gieda gaideliai ir Gražus miško būdas — lengva muzika. Mono, kaina 5 dol.

Čiurlionis, L.T.M. Ansamblio "Čiurlionis" įdainuota: Sanctus, Miegelio noriu, Eičiau klausiti, Pienmenaitės raliavimas, Noriu miego, Nuvažiav' tėvelis, Vėjo dukra, Jau žirgelis pabalnotas, Pavasaris, Širdgėlos daina, Zie-ma, Aušružėlė, Mergužėlė mano, Piovėjas, Dainų dainelės, Kur lygios, lygios lankos, Džiedukas, Aviža prašė, Iškasius šulnelį, Burtai, Oi kad išaušų, Gersim, broliai, uliavosim, Oi dariau, dariau lyseles, Papartėlis, Naktis prie Nemuno, Laivinė, Kūlika daina ir Pasėjau linėlį. Albumas iš dviejų mono plokštelių, galima groti ir stereo. Kaina 10 dol.

Dvi mamytės ir dvi dukrytės. Baltos burės plazda, Greitai, greitai, Linksmumas, Už gimtinės klonius, Aš mergytė kaip rožytė, Pražydę jazminai, Toli už girių, Saulutė nusileido, Gegutė raiboji. Kaip verkiančio smuiko, Tylūs armonikos tonai, Vasaros naktys ir Ant visados. Stereo 4.50 dol.

Baltijos Vėjelis. Kad tu būtum žuvytėlė, Dar neįok, Baltijos vėjelis, Graži Tėvynė mano, Subatėlė, Su daina, Jaunystė, Aštuonytis, Kukuoją gegutė, Dagilis, Ramunėlė, Motinėle, pažvelk, Vilija, Nerymok pr vartų ir Ant Nemuno kranto. Stereo 4.50 dol.

Vivat Academia. L.S.T. Korp. Neo-Lituania orkestras. Padainuota: Alma Mater, Linų laukai tavo akyse, Širdy jauni, Ugnies bučkis, Atsimenu aš, Plaukia sau laivelis, Ai...ai...valsas, Daugiau nesišypsosiu, Sudiev merginos, Meilės pasaka, Mylėsiu aš, Neo lit. daina, Kur nors miela, Sokam tvistą, Meilės daina, Brangi širdis, Daina iš toli, Labas kolega, Svajonė, Nusižiūrėjau mergužėlę, Neišeik, neišeik tu iš sodžiaus, Jurgita, Eikim kartu, Laikykis, kolega, Tėvynės laukuose. Albumas iš dviejų plokštelių. Stereo 8.50 dol.

Sol. Janina Liustikaitė įdainavo operų arijas ir dainas: Adriana Lecouvreur — muz. F. Cileja; Mefistofele — A. Boito, Perlių ieškotojai — G. Bizet, La Boheme — G. Puccini ir La Wally — A. Catalani. Mergaitės troškimas ir lietuviška daina — abi Fr. Chopin; Kur prapuolė tas kelelis ir Abejonės — Al. Kačanauskas, Ne margi sakalėliai — J. Tallat Kelpšos, Tykiai, tykiai, viena liaudies daina, harmonizuota Br. Budriūno, ir Dobilėlis — A. Vanagaičio — V. Jakubėno. Mono, kaina 6 dol.

Toks mūsų likimas. Violetos Bendžiūtės įdainuota pritariant gitarai, moderniškos muzikos dainos: Toks mūsų likimas, Mėlynos akys, Vasara ateina, Lopsinė, Naktis, Aš verkiu viena ir Laukiu tavęs. Stereo 5 dol. galima naudoti ir mono.

Elzbieta Kardelienė dainuoja: Kur prapuolė tas kelelis, Kad aš našlaitėlė, Lopsinė, Keturi vėžio ratai, Mėlyni varpeliai, Oi nėra niekur, Tėvas su močiučiu savo, Žalioji girelė, Pienė, Ne-pykstu ne, Lopsinė ir Pakelkime taurę iš op. "Traviata" (duetas su K. Petrausku). Mono, galima groti ir stereo, kaina 6 dol.

Lietuvių Pasakos, seka Leonas Barauskas, dainuoja sol. Aldona Stempuzienė. Stuttgart simfonijos orkestrui muziką parašė ir diriguoja Darius Lapinskas. Stereo 6 dol.

Ainių Dainos ir Les Sept Solitudes, dainuoja sol. A. Stempuzienė su Stuttgarto simfonijos orkestru, muzika Dariaus Lapinsko, kuris tam orkestrui diriguoja. Stereo 6 dol.

Žirginėliai: Zuikio puikio byla, Pasaka apie katinėlį ir gaidelį, Daržovių gegužinė, Du kaciukai, Skrendantis paršukas, Eglė žalčių karalienė. Antroji laida skirta vaikams, kaina 5 dol.

Antrieji Žirginėliai: Vasaros pasaka, Kalėdų dovaną, Klementina ir Valentina ir Rimas pas Kestutį. Birutės Pukelevičiūtės režisūra. Dainos ir muzikinė palyda Fausto Stroliaus. Graži dovaną vaikučiams. Stereo, galima groti ir mono, kaina 5 dol.

Mano Gimtinė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Tėvynė Lietuva, Aukšinis ruduo, Sningant, Rudens pasaka, Smalsuoliai, Du miestai, Kai tik vyšnios bals, Užomarsa, Lietuviškas letkis, Suk, suk ratelį, Vilniaus stogai, Trio baloje, Miško takais, Mano gimtinė. Išpildo sol. V. Noreika, D. Mažeikaitė, D. Cibulskytė, J. Baranauskaitė, E. Kuodis ir kiti, orkestrui palydinti. Kaina 5 dol.

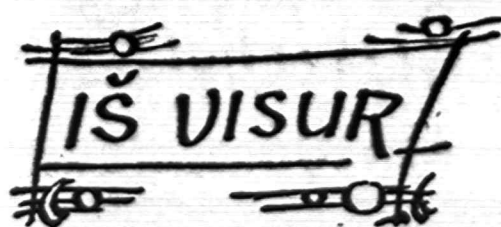
Tykus buvo vakarėlis, Lengvos muzikos rinkinys. Tykus buvo vakarėlis, Laivai, Šiū naktelė, Kas bernelio sumislyta, Oi laukiau, laukiau, Bernužėli nesvolio, Sena amerikiečių daina, Plauks laivelis, Dėdės Jono polka, Trankus kaimo valsas, Rozeta ir Džiaugtis jaunystėj. Kaina 5 dol.

Aurelia, A. Paukštelienės lengvos muzikos su čigonų orkestru įdainuota: Balti beržai, Tau, mylimasis, Lakštutė, Žali laukai, Gelsvos purienos, Ar prisimeni tu, Tamsi naktis, Žvejys, Vievėrsėli ir Jo šypseną. Stereo 5 dol. galima groti ir mono.

Prof. Vytauto Bacevičiaus kosminės modernios muzikos plokštelė, kur pats autorius kompozitorius atlieka 11 savo kūrinių su pianinu. Mono, kaina 5 dol.

Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Persiuntimui pridama \$1.00

— Antano Maceinos knyga "Didieji dabarties klausimai" atiduota leidėjui — knygų serijai "Krikščionis gyvenime". Knygos išleidimo mecenatas yra kun. V. Puidokas.

— Prof. Pr. Skardžius sutiko peržiūrėti naujai i lietuvių kalbą verčiamą mišiolą. Šiuo metu prie lietuviško mišiolio teksto paruošimo dirba keliolika lietuvių kunigų.

— JAV LB švietimo taryba, vadovaujama mokytojo Jono Kavaliūno, yra jau atidavusi spausdinti 6 naujus leidinius lietuvištiniam mokyklom. Spaudai baigiama ruošti 11 leidinių. Dar 6 nauji vadovėliai yra ruošiami. Įskaitant ir kelis neseniai pasirodžiusius leidinius. JAV LB švietimo taryba per šiuos kelis metus bus paruošusi ir išleidiusi virš 30 leidinių. Tai daug laiko ir pasišventimo pareiklaujančias darbas, kurį labai tyliai kas metai dirba JAV LB švietimo taryba ir jos talkininkai — leidinių autoriai. Didžiausias lietuvištinio auklėjimo leidinių mecenatas yra Lietuvių Fondas, kas metai skiria pinigų knygoms ir vadovėliams.

— Prof. Julius Kakarička Chaco provincijoje, Resistencijos miesto universitete, istorijos fakultete gavo profesoriaus vietą. Profesorius į Argentina atvyko iš Čilės, kai ten į prezidento postą buvo išrinktas marksistas.

— Adv. Povilas Žumbakis, Lietuvių Fndos valdybos teisinis patarėjas, ruošia LF statuto pakeitimą. Šiuo metu jis rūpinasi ir palikimų reikalais.

— JAV Lietuvių Bendruomenės taryba yra vienintelė visu JAV lietuvių institucija, į kurią demokratiskais visuotiniais, lygiais, tiesioginiais ir slaptais balsavimais gali rinkti savo atstovus ir taip pat patys būti renkami visi JAV lietuviai, ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus. Tarybą dabar sudaro 60 narių. Tai yra lietuviški "Atstovų Rūmai" arba lietuviškas "Kongresas". Dabartinę JAV LB tarybą yra 6 lietuviškų organizacijų bei institucijų pirmininkai. Tai Tautos Fondo pirmin. prel. Jonas Balkūnas, AL Tos pirm. dr. Kazys Bobelis, Ateitininkų Šalpos Fondo pirmin. dr. Petras Kisieliūnas, Amerikos Liet. Respublikonų Federacijos pirm. inž. Bronius Nainys, II-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso komiteto pirm. Romas Sakadolskis, Lietuvos Vycių CV pirm. prof. dr. Jokūbas Stukas.

— Natalija ir Jonas Vazneliai perėmė Gift's International prekybą, 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. Šią prekybą įkūrė Jonas Karvelis, o paskutiniu laiku vedė Birutė Pukelevičiūtė.

— Reubin O'D. Askew, Tallahassee, Florida, Floridos teito gubernatorių, įsijungė į Rezoliucijų Remti Komitetą Gubernatorių Askew yra demokratų partijos narys. Jis džiaugiasi atsiėmęs laimėjimą ir tiki, kad JAV-bių Kongreso priimta H. Con. Res. 416 rezoliucija busianti įgyvendinta ir Baltijos kraštų atgautą laisvę ir nepriklausomybę. Jis pažadėjo visą savo galimą talką tame žygyje.

— Kazys Bradūnas baigia redaguoti laisvojo pasaulio lietuvių poezijos antologiją, kurią išleis "Ateities" leidykla. Platų įvadą parašė prof. dr. Viktorija Skrupskelytė. Antologijoje atspindės visas mūsų šieivijos poezijos kelias, pradedant 1945 ir baigiant dabartim. Knygoje tilps rinktinė daugiau kaip 50 mūsų čionykščių poetų kūryba.

— Baltų Draugijos konferencija, kaip praneša jos pirmininkas prof. V. Vardys, įvyks 1972 pavasarį Toronto universitete.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

12 dol.: T. Malengo, Northampton, Mass.

Po 7 dol.: F. J. Monchun, Windsor, Conn.; W. Sinus, Forest Hills, N.Y.

5 dol.: A. Mikulskis, Cleveland, Ohio.

Po 4 dol.: K. Bartys, Elizabeth, N. J.; B. Machenas, Hartford, Conn.; P. Gaigalas, Timmins, Ont. Canada.

Po 2 dol.: Iš Mass. valst.: G. Stupis, Sharon, J. Gaidis, Worcester, J. Stasaitis, Dorchester, M. Grubinskas, So. Boston, E. Lesčinskas, W. Quincey, E. Cibas, Milton.

Mišrūs: kun. A. J. Bielskis, Gilberton, Pa., M. Songailo, Easton, Pa., V. Bigenis, Phila., Pa., V. Žilinskas, Pittsburgh, Pa., A. Razutis, J. Zeidat, Los

J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENES SVIETIMO TARYBOJE

mokslo priemonės ir knygos jaunimui

A. MOKSLO PRIEMONES		
Priešmokykl.	Ig. Malėnas, A-ZU (ABC spalvotomis iliustr.)	1.00
I skyriui	E. Ruzgienė, GINTARELIAI, elementorius	4.50
	E. Ruzgienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	1.75
	P. Maldeikis ir V. Milavickienė, MOKYMAS SKAITYTI SEIMOJE (naudojantis E. R. "Gintareliais")	0.30
	Ig. Malėnas, ELEMENTORIUS E	2.50
	A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ, I dalis	3.00
II skyriui	A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ, I dalis	3.00
	G. Cesienė, RŪTELĖ	3.50
	G. Cesienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
III skyriui	J. Plačas, TEVIŠKES SODYBA	3.00
	E. Narutienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
IV skyriui	A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ, II dalis	3.25
	S. Jonynienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
	S. Jonynienė, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
V skyriui	S. Jonynienė, LIETUVOS LAUKAI	3.00
	Z. Grybinas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	1.25
VI skyriui	A. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA	3.50
	J. Plačas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI	2.00
VII skyriui	S. Jonynienė, TEVIŠKIS SALIS	3.50
	J. Kreivėnas, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
VIII skyriui	J. Plačas, GINTARAS	4.00
	S. Šližys, LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI (kirčiuoti)	2.00
	J. Plačas, LIETUVOS ISTORIJA, GEOGRAFIJOS IR LITERATūros PRATIMAI	2.00
IX skyriui arba V klasei (Aukšt. mokykl.)	V. Liulevičius, LIETUVOS ISTORIJA (konspektas)	0.75
Aukštesniems skyriams ir tėvams	J. Ambraskas, J. Žiugžda, LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA	2.00
	Dr. Z. Ašoklis, LIETUVOS GEOGRAFIJOS VADOVELIS	1.50
Visoms mokykloms	MOKYKLŲ DIENYNAI	0.50
	SĄSIUVINIAI (viena linija)	0.25
	V. Frankienė, VAIDINIMAI	1.00
B. KNYGOS JAUNIMUI		
	J. Mineiga, LABAS RYTAS, VOVERE, Eilėraščių vaikams	2.50
	G. Ivaskienė, BALTASIS STUMBRAS, Premijuota istorinė apysaka	3.60
	D. Bindokienė, MIESTĖ NEŠAUGU, Premijuota apysaka	3.00
	J. Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, Premijuotas apysakos	3.00
	A. Norimas, BE NAMŲ, Premijuota apysaka	3.00

Užsakymus siųsti šiuo adresu:
DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

SIUNTINIAI, DOVANOS

į Lietuvą ir USSR

Sena patikima firma

toliau aptarnauja nuolatos didėjantį klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą. Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų pataravimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PASTU
ISSIUNCIAMI TĄ PAČIĄ DIENĄ

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

Dėmesio! Naujas adresas

Centrinės įstaigos New Yorke:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

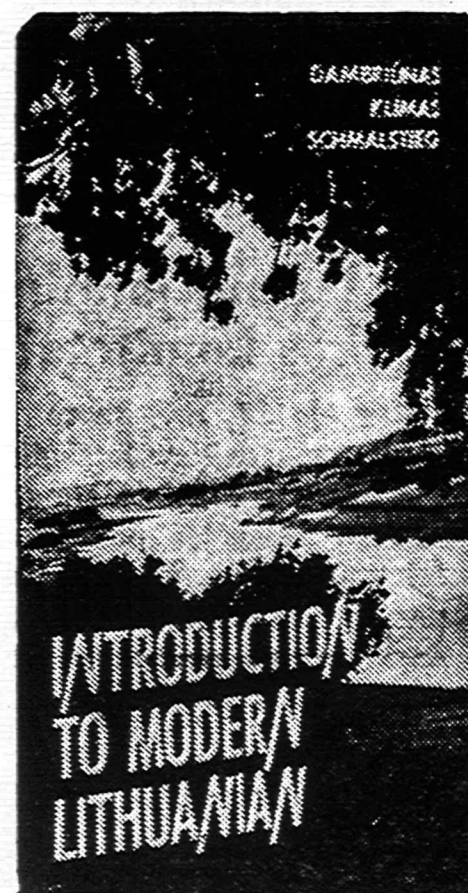
PHILADELPHIA, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224 — 3206 Eastern Ave.	DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127 — 390 West Broadway	AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632 — 4102 Archer Ave.	254-4144
CHICAGO, Ill. 60622 — 2242 W. Chicago Ave.	BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119 — 787 E. 185th Street	486-1836
DETROIT, Mich. 48210 — 6460 Michigan Ave.	TA 5-7560
ELIZABETH, N.J. 07201 — 956a Elizabeth Ave.	354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212 — 11415 Jos. Campau Ave.	365-6350
HARTFORD, Conn. — 11 Charter Oak Avenue	203-249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102 — 18 So. Bethany	AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026 — 2841 Sunset Blvd.	382-1568
MIAMI, Fla. 33138 — 6405 Biscayne Blvd.	FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418 — 2422 Central Ave. NE	788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052 — 97 Shuttle Meadow Ave.	224-0829
OMAHA, Nebr. 68107 — 5524 So. 32nd Street	731-8577
PARMA, Ohio 44134 — 5432 State Road	749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222 — 346 Third Avenue	GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621 — 683 Hudson Avenue	BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10003 — 101 First Avenue	OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122 — 1236 9th Avenue	LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103 — 1512 N. 39th Street	ME 3-1853
SOUTH RIVER, Mass. 01882 — 168 Whitehead Ave.	257-2113
WORCESTER, Mass. 01604 — 82 Harrison St.	798-3347
TRENTON, N.J. 08611 — 730 Liberty Street	LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360 — Parish Hall, West Landis Ave.	691-8423

Angeles, Calif. S. Liseckas, Glendale, Calif., V. Rukšėnas, Downey, Calif., P. A. Deltuva, Rockford, Ill., J. Gylys, A. Kraučeliūnas, A. Švagžys, kun. B. Sugintas, Chicago, Ill., J. Laučius, Cleveland O., dr. G. Skučas, Charleston, AFB, So. Carolina, S. Daudėla, Washington, D.C., J. Leveris, Campbell Bay, Que., Kanada, V. Vaičiūnas, Islington, Ont., Kanada, dr. J. Sungaila, Toronto, Kanada, J. Kaseliūnas, Medellin, Kolumbija.

Po 1 dol.: V. Chenis, Providence, R. I., A. Stonys, Southfield, Mich., A. Valaitis, Cleveland, O., A. Paliulis, Dorchester, Mass., S. Petruonis, Quincy, Mass., M. Pechulis, B. Krupis, So. Boston, Mass., A. Verbyla, Richmond Hill, N. Y., A. Mažeika, Jamaica, N.Y., B. Svoign, Elmont, N. Y., D. Skrebūtenas, B. Šlužas, Waterbury, Conn., S. Medžiūnas, Elizabeth, N. J., V. Kligys, Edison, N. J., A. Lukas, Bethesda, Md., P. Zigmantas, Richmond Heights, O. J. Stonkus, Hot Springs, Ark.

Visiems, prie kalendoriaus išleidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklynne. 479 psl., kietais viršelais. Kaina 7 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N.Y. 11221

NAUJOS PLOKSTELĖS

Ar tu meni, lengvos lietuviškos muzikos rinkinys su solistais. Įdainuota: Ar tu meni, Pienė, Tau jaunam, Ežerėlio saulė, Ten, kur būdavom dviese, Prie jūros, Diksilandas, Senelė mylėti neleidžia. Tu neužmiršk geriausio draugo, Odisėjo sugrįžimas, Tau, mama, Gimtajam uostui ir Na, palauk. Stereo 5 dol.

Grįšim, grįšim, kvarteto "Viltis" 15 lietuviškų dainų plokštelė: 8 duetų ir 7 kvarteto. Kaina 5 dol.

Kultūros židinys — Jaunimo centro statybos fondo popietės vyksla kiekvieną penktadienį 12.30 val. popiet Richmond Hill salė, 117-07 Hillside Ave., (Myrtle ir Jamaica Ave. kampas). Informacijai skambinti 668-1774.

Typewriters

Lithuanian and English

for sale at reasonable prices, also adders, calculators, mimeos, complete line of office machines and equipment. Rentals, Repairs. ALL LANGUAGES TYPEWRITER. CO. INC. 119 W. 23rd Street, New York, N.Y. — CHelsea 3-8086.

Parengimai New Yorke

Rugsėjo 25-26, šeštadienį - sekmadienį — Dailininko Česlovo Janušo kūrinių paroda Kultūros židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacija.

Spalio 3, sekmadienį — K. M. Sėjungos 29 kuopos metiniai pietūs. Aprėiskimo parapijos salė, Brooklyn. Pradžia 1 val.

Spalio 9-10, šeštadienį - sekmadienį — LB Amerikoje 20 metų įsikūrimo sukaktis. Rengia LB New Yorko apygarda.

Spalio 16, šeštadienį — Dr. Antano Starkaus paskaita "Leukemia", 6 val. vakaro Kultūros židinio patalpose. Rengia Ateitininkų Medikų Korp! GAJA New Yorko skyrius.

Spalio 17, sekmadienį — Jurgio Ambroziaus Pabrėtos 200 m. gimimo sukaktis minėjimas. Rengia Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židinis.

Spalio 24, sekmadienį — Rytinio pakraščio mažoji dainų šventė įvyks 4 val. popiet Lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, N.J. šventę dalyvauja Connecticut, New Jersey, New Yorko ir Philadelphia's chorai.

Spalio 30-31, šeštadienį - sekmadienį — Dail. Onos Paskėvičienės kūrinių paroda Kultūros židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų klubų federacija.

Spalio 30, sekmadienį — Rudens pietūs ir laimėjimų popietė. Aušros Vartų parapijos salėje Broome ir Varick St. kanapas (prie Holland Tunnel) New York. Pradžia 1:30 p.p. Rengia Aušros Vartų parapija.

Lapkričio 6, šeštadienį — New Yorko Liet. Vyrų Choro koncertas - balius sv. Aloyzo parapijos salėje, Great Neck, N.Y.

Lapkričio 13, šeštadienį — Liet. Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas, Al. Barono knygos "Vėjas lekia lyguma" pristatymas ir pasilinksminimas.

Lapkričio 14, sekmadienį — Lietuvių Katalikų Moterų Pas. Sąjungos Tarybos suvažiavimas Kultūros židinio patalpose 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Lapkričio 20, šeštadienį — Darbininko metinis koncertas. Dainuos solistė Gina Čapkauskienė ir Mont-realis vyrų oktetas.

Lapkričio 27, šeštadienį — Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Knights of Columbus salėje, 86-22 85th Street, Woodhaven, N.Y. Rengia karių ramovė.

Gruodžio 5, sekmadienį — Koncertas Tyliajai Bažnyčiai Lietuvoje paminėti. Rengia Liet. Katalikų Religinė Salpa ir Liet. Katalikų Kultūros Draugija.

Gruodžio 11-12-13-14 — dail. A. Galdiko paroda Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

LB Woodhaveno apylinkė pagamino ženklelį klijuoti ant automobilio lango (de-cal):

auko spalvos rėmuose, baltas vytiš raudona fone. Dydis: 2½x2 inč. Galima užsisakyti pastu pristatant \$1.00 už ženklelį — DARBININKO administracija, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. 11221.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine LIQ. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE

VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionė ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užtikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047

Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068

Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210

Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116

E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677

Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

Mario's auto inspection service complete brake repairs front end work, electrical work tune ups our specialty auto repairs skilled mechanics Shell Bay Road Mayville opp exit of State Inspection Sta. 609—465-5607

ROBERT'S AUTO BODY SHOP — 41 Tulp Street Passaic, New Jersey Collision Experts Call 201—473-0012

CROSS KEYS ESSO Service Station open 7 days a week electronic tire balancing and tune ups, tires, gas, oil, brake specialist. Road service and towing Black Horse Pike & Cross Keys Rd Cross Keys, N.J. Call 609—629-8938

DISPLAY

MARTHA TAYLOR'S
CONCEPTION

By appointment only men, women, children custom tailoring style creation — 228 Union St., Jersey City, New Jersey call 201—432-7854

FURS BY KAROL

If you think buying your precious furs from a Furrier whose background stretches across a century, means more you're smart. Its Karol for the mother-of-the Bride fashions for bridesmaids — "after 5" cocktail dresses. Ensembles of course cruise wear and weekend fashions. KAROL one of the nation's finest specialty stores—Garden State Plaza Paramus, N.J. Charge lay away plans — daily to 8:30 Sat. to 6 P.M.

The Greek

Route 17
Hasbrouck Heights

Open 7 Days a Week
Fine Greek and International
Dishes, Lunch and Dinner
Try our Cocktail Hour
at 5
Call:
201—228-1260

LA JOYA GIFT SHOP
Open 6 Days a Week
For the Finest of Jewelry & Gifts
See our layaway plan
4419 Bergenline Avenue
Union City, New Jersey
Call 201-865-0725

PIZZA

RIVER'S EDGE PIZZERIA
Open 6 days a week We deliver from 5 P.M. to 11 P.M.
19 State Highway 5
Edgewater, N.J.
Call 201 - 941-0442 Ask for Pat

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVE. (Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY

COMPANY

Aluminum Combination

Windows and Doors

Jalousie Windows

Aluminum Awnings

600 RIDGEWOOD AVE.

Brooklyn, N.Y. 11208

Allen R. Shipley

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuošas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Kultūros Židinyje 827-9865

Mažoji dainų šventė vyksta spalio 24 Laisvės salėje, Elizabeth. Bus atlikta visa IV-sios dainų šventės programa, dalyvauja visi apylinkės chorai. Sios mažosios dainų šventės pirmininku išrinktas Algirdas Kacanauskas, pavaduotoju Mykolas Cibas, išdalininku Mykolas Liuberskis, informacijos vadovu Vytautas Radzivilas. Sios šventės metu taip pat bus pristatyta ir prof. Juozo Žilevičiaus knyga "Lietuviai vargonininkas išėjioje".

JAV LB 20 metų sukakties minėjimas rengiamas spalio 9-10. Spalio 9 bus seminaras ir Bendruomenės vakaras, gi spalio 10 — akademinė ir koncertas. Minėjimą rengia LB centro valdyba drauge su New Yorko LB apygardos valdyba.

Dail. Onos Paškevičienės tapybos kūrinių paroda rengiama spalio 30-31 Kultūros Židinyje. Dailininkė yra portretistė ir gamtas vaizdų tapytoja. Parodoje bus išstatyti apie 40 naujausių jos kūrinių. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacija.

Dail. Aleksandro Kašubienės trijų matavimų kūrinių išstatomas Contemporary Crafts Museum, 29 West 53rd St., New York. Kūrinių pavadinimas — aplinkos spalva, dydis 6x7x35 pėdos. Kvapus specialiai pritaikė Danutė Anonienė, muziką parašė Emanuel Ghent.

Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos metiniai pietūs bus spalio 3, sekmadienį, 1 v. popiet. Apiešimo parapijos salėje. Tą dieną bus naujojo klebono kun. P. Raugalo instaliacija. Po iškilmingų pamaldų bažnyčioje ir pareigų perėmimo, abu klebonai, senasis ir naujasis, dalyvaus kuopos rengiamuose pietuose. Vieni kviečiami į šiuos pietus. Bus gera proga susipažinti su naujuoju Apiešimo parapijos klebonu.

Dail. J. Bagdono kūrinių paroda atidaroma spalio 8 Kolumbo vyčių salėje, 86-22 85 St., Woodhaven. Bus išstatyti keturi nepaprastai dideli paveikslai, kurie vaizduoja Lietuvos partizanų epochą. Prie didžiųjų paveikslų bus prijungta ir keletas mažesnių. Atidarymas bus 7:30 v.v. Kalbės Lietuvos Bendruomenės centro valdybos pirmininkas Vytautas Volertas. Paroda bus galima lankyti šeštadienį ir sekmadienį. Parodą globoja N.Y. Lietuvos Bendruomenės apygardos valdyba.

Motery Vieniybės po vasaros atostogų pirmas susirinkimas įvyks spalio 5, antradienį 7:30 val. vak. Goriens namuose, 84-13 90 St., Woodhaven, N.Y. Visos narės prašomos dalyvauti.

Dail. Česlovo Janušo kūrinių paroda vyksta šį savaitgalį rugsėjo 25-26, Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn. Parodą lankyti galima šeštadienį nuo 12 iki 9 v.v., sekmadienį nuo 10 val. iki 8 v.v. Oficialus parodos atidarymas bus šeštadienį 7 v.v. Sekmadienį 7 v.v. bus rodomas spalvotas dokumentinis filmas, kaip dailininkas tapo gamtovaizdžiu. Rodo K. Motuzas. Taip pat bus parodyti ir skaidrių iš dailininko kūrybos. Viso parodoje bus išstatyta 101 paveikslas. Paroda rengiama dailininko 40 metų kūrybinei sukakties atžymėti. Rengia Lietuvos Moterų Klubų Federacijos valdyba.

Persekiojamos Bažnyčios minėjimas rengiamas gruodžio 5, sekmadienį, Sv. Tomo parapijos salėje, Woodhaven. Meninę programą atliks Philadelphiaus lietuvių "Vilties" choras. Taip pat dalyvauja ir solistai. Vadovauja muzikas Leonas Kaulinis. Minėjimą rengia Liet. Religinė Salpa ir Liet. Katalikų Moterų Kultūros Draugija.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjai pradėdami organizuoti visose lietuvių vietovėse. Kunigų Vieniybės ir Lietuvos vyčių seimai pritarė minčiai, kad į šią sritį būtų įjungti pasauliečiai. Iki šiol rėmėjai gausiai ir sėkmingai veikia Clevelande. Rėmėjai sudarys savo skyrius ir paskui vyriausią valdybą.

Vincė Jonušaitė, rugsėjo 18 palaidojusi savo seserį Santa Barbara, Calif., į New Yorką grįžta už poros savaitžių.

Pranciškonų spaustuvė padaryta naujų pagerinimų bei patobulinimų. Šią savaitę paleista į darbą nauja moderni knygų rišimo mašina, kuri suključia knygos nugarėlę ir uždeda viršelį. Taip pat telkiamos ir statomos ofseto mašinos. Pamažu visa spaustuvė bus pritaikyta prie modernios ofseto sistemos.

C. Daubaras, akordeonistas virtuozas, dalyvauja Lietuvos Bendruomenės 20 metų sukakties iškilmingame koncerte, kuris bus spalio 10 d., 3 v. popiet. Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 89-30 114 St., Richmond Hill, N.Y.

Pasaulio Liet. Bendruomenės 1968 metų seimo filmo ištraukos bus parodytos Bendruomenės vakare spalio 9 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Visą seimą filmavo Gerimantas Penikas. Šiam vakarui bus parinkti momentai, kur dalyvauja jaunimas, — tai motorkada ir jaunimo pasirodymas buvusiam pasaulinės parodos New Yorko paviljone. Filmas spalvotas.

Ažuolų oktetas iš Clevelando, vadovaujamas Rytų Babicko, atvyksta į Lietuvos Bendruomenės 20 metų sukakties koncertą, kuris bus spalio 10 Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Su oktetu taip pat atvyksta ir Čiurlionio ansamblio solistė I. Grigaliūnaitė. Oktetas spalio 9 koncertuoja Hartforde ir mieliai sutiko įsijungti į Bendruomenės sukakties minėjimo koncertą.

Simo Kudirkos išdavimo metinėm paminėti Darbininkas paskyrė metinį savo koncertą, kuris įvyks lapkričio 20. Aukšto lygio patriotinę programą atliks solistė Gina Čapkauskienė ir vyrų oktetas iš Montrelio, Kanados.

Prof. Juozas Žilevičius, Lietuvos Muzikologijos vedėjas Chicagoje, yra pakviestas atvykti į mažąją dainų šventę, kur bus jo knygos "Lietuviai vargonininkas išėjioje" pristatymas.

KONKURSAS MIŠIOM PARASYTI PRATĖSIAMAS "Muzikos Žinių" žurnalo skelbtas konkursas bendrosiomis kasdieninėmis mišiom parasyti pratėsimas iki 1972 sausio 1. Mišios turi būti parasytos pagal naują liturgiją, lietuviškom tekste, dviem balsams (pritaikytą giedojimui vienam balsui), c-1—e-2 apimtyje, nesudėtingos formos, su vargonų palyda. Skiriama 300 dol. premija. Siųsti šiuo adresu: "Muzikos Žinios", 209 Clark Pl., Elizabeth, N.J. 07206.

Naujos plokštelės — ilgalaikė dovana kiekvienai progai: A. Dvarionas — 12 šokių rinkinys, nr. 25, 5 dol.; A. Sabaliauskas — 12 šokių rinkinys, nr. 26, 5 dol.; S. Grauzinis, Pupų Dėdė ir kt. atlieka įvairias dainas, nr. 27, 5 dol.; Lietuvos karo mokyklos choras, Karo muziejaus ork.; J. Petrauskas, V. Dineika ir kt. atlieka 12 įvairių dainų, nr. 28, 5 dol.; Čiurlionio 30 m. jubiliejinis albumas, 28 dainos, 10 dol. Išeido J. Karvelis, Chicago, Ill. Sios plokštelės gaunamos ir Darbininko spaudos kioske.

Taisom radio ir televizijos aparatus spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Ave., Glendale, N.Y. 11227. (2 bloki nuo Woodhaven Blvd.)

TAUTYBIŲ SAVAITGALIS NEW YORKE

New Yorko miestas kasmet ruošia tradicinius įvairių tautų pasirodymus su savo šokiais, dainomis ir muzika. Toks pasirodymas Centriniam Parke įvyko ir šių metų rugsėjo 18-19. Lietuviam atstovavo Jadvygos Matulaitienės tautinių šokių grupė, savo skaičiumi ir repertuaru įvairumu susilaukusi entuziastingo publikos įvertinimo.

Po vėliavų parodo, kuriame buvo nešama ir Lietuvos trispalvė, šį "Nationalities Weekend" oficialiai atidarė New Yorko miesto burmistro pavaduotojas Timothy W. Costello, šiltais žodžiais pasveikindamas programos dalyvius, svečius ir žiūrovus.

Lietuvių grupei teko pasirodyti šeštadienį. Tą dieną pasirodė gana tvirtos kitų tautų meninės jėgos, kurių tarpe ypatingo dėmesio sulaukė Brazilijos indėnai gitaristai, airių ir ukrainiečių šokėjų grupės, kinų muzikos ansamblis ir italų liaudies dainų choras. Lietuviai ir šioj aplinkumoj savo tautai gražiai atstovavo ir savo pozicijas tinkamai atlikę.

Neapsieita ir be kurjojų. Nors vėliavų parade niekas Sovietų Sąjungos vėliavos nenešė, bet po vienos pertraukėlės kažkokiu būdu scenoj atsirado ir sovietinė vėliava. Tai pastebėjęs, New Yorko Lietuvių Bendruomenės pirm. Aleksandras Vakselis, kuris organizavo lietuvių pasirodymą, rengėjam pareiškė protestą. Tada sovietinė vėliava be ceremonijų iš scenos buvo išnešta, o jis atsiprašė.

Pasirodant ukrainiečių šokėjų grupei, vieno kito žiūrovo akys pradėjo ieškoti Ukrainos vėliavos. Al. Vakselis pastebėję lyg piauťuvo galą kyšant iš vienos pastatytos vėliavos. Ukrainiečių grupės vadovas užklaustas prisipažino nepastebėjęs, kad jiems pakišta sovietinė Ukrainos vėliava. Tuojau pat pareiškė protestą rengėjam, ir nepageidaujama vėliava iš scenos irgi buvo išnešta.

Newark, N.J.

Svč. Trejybės parapija

Su vasaros pabaiga parapijos salėj "penktadieniais" pradeda bingų žaidimai. Parapijos salėj bus šie renginiai: spalio 9 — Lietuvos vyčių 29 kuopos pietūs ir šokiai. Pradžią 8 v.v. Bilietų galima gauti pas Mary Stonis, 674-3723. Taip pat galima užsisakyti stalus dešimčiai asmenų. Lapkričio 13 lietuvių veteranų pastatas atšvės savo veiklos 25 metų sukaktį. Bus pietūs ir šokiai. Pradžią 8 v.v.

Pats svarbiausias įvykis bus, kai lapkričio 21 parapija minės savo 70 metų sukaktį. Padėkos mišios bus 12 val. Svč. Trejybės bažnyčioje. Tuoj po mišių bus banketas parapijos salėj. Platesnė programa bus paskelbta vėliau. F.V.

IS LIETUVIŲ VYČIŲ VEIKLOS

Pranešame Newarko ir New Yorko apylinkės lietuviams, kad Newarko Lietuvos vyčių 29 kuopos rengia rudens banketą spalio 9 d. 7 v.v. lietuvių parapijos salėj 207 Adams St., Newark. Į banketą kviečiam visus. Tuo paremsite lietuvišką katalikišką vyčių organizaciją. Bilietus iš anksto galima gauti pas valdybos narius: K. Si-pailą, tel. 923-3975, M. Stonį — 674-3723, A. Skruodenį — tel. 656-4791, A. Zukauską — 549-0936 ir Newarko Svč. Trejybės klebonijoj, tel. 344-8847. Iki malonaus pasimatymo.

Vyčiai

STASIO VERTELKOS IPEDINIAM

Prieš trejus metus mirė Stasys Vertelka, 74 metų amžiaus, Amerikoje žinomas kaip Stanley Wartelka ir Stanley Wort. Yra likę keli tūkstančiai dolerių, kuriuos galėtų paveldėti mirusiojo artimieji. Giminės arba apie jį žinantieji, malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui: Consulate General of Lithuania, 41 West 82 Street, New York, N.Y. 10024.

SPORTAS

LAK — BAVARIAN SC 0-1

Rugsėjo 19, pirmenybių rungtynėms prieš Bavarian SC, New Yorko LAK futbolininkai išbėgo šios sudėties: Jankauskas; Bileckis, Remėza III; Bagdžiūnas I; Budreckas, Kreicas; Klivečka II, Market; Rauba I, Zadvydas, Sabaliauskas (Rauba II, Trampas).

Mūsiškiai pradeda energingai ir keletą kartų užgula priešininko vartus, bet stinga baigminio šūvio. Bavariai (šiemet nukritę iš aukštesnės lygos ir pasijauninę 6 žaidikais) atsako dviem kampiniais. 15 min., po LAK kampinio, Sabaliauskas galva sukurta į skersinį. Dar vienas kampinis nieko neduoda, o bavarų antpuoliai atsitrenkia į mūsų sutankintą gynybą, kur didžioji atrama Bagdžiūnas I.

Po pertraukos, 50 min., įsiūbavus jausmams, griežtas teisėjas pašalina po vieną žaidiką iš abiejų komandų. Iš mūsiškių turi pasitraukti Klivečka II. Kėlinio vidury, po eilinio bavarų žygio, Elliot įgrūda 0-1. Pasikeičiama po kampinį; 10 min. prieš pabaigą Rauba II pakeičia Marketą. Pagaliau, 85 min. skaidresnė prošvaistė — Budreckas paleidžia sodrų šūvį į vartus. LAK dar pelno 3 kampinus, bet išlyginti nepavyksta.

Vidutiniškos rungtynės, kurios, laimei šypetėjus, galėjo baigtis lygiomis. Mūsiškiai nesuderino stygų brandesniems antpuoliams, per ilgai laikė kamuolį ir dėsė šaudyti. Atrodo, komanda buvo pakilime rugsėjo 5, kai atskaitė Chicago's Litu-

BOSTONO ŽINIOS

Bostono liuanistinė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 11. Mokinių šiais metais bus apie 120. Mokyklės vedėju ir toliau yra rašytojas Antanas Gustaitis. Mokytojai jau atėjo ir šią mokyklą baigę. Šiais metais mokykloje dirbs: Nijolė Baškytė, Aldona Dabrilaitė, Aldona Dabrilienė, Paulina Kalvaitienė, Liuda Senutienė, Renata Spakevičienė, Karolis Drunga, Algis Makaitis, Antanas Mažiulis ir Simokaitis. Mokykloje veikia visi skyriai ir visos klasės iki gimnazijos užbaigimo. Gal bus suorganizuotos ir vaikų darželis. Yra šeimų, kurios vaikus atveža iš Providence, Worcesterio ir kitų tolimų apylinkių. Bet yra šeimų, kurios gyvena čia pat vietoje ir vaikų neleidžia į liuanistinę mokyklą.

Lituanistinei mokyklai paremti tradicinis tėvų komiteto rengiamas banketas įvyks spalio 9 d. 6:30 v.v. Banketo meninę programą atliks pats jaunimas — Onos Ivaškišienės vadovaujamas tautinių šokių ansamblis. Veiks bufetas, glos orkestras ir bus šokiai. Stalus galima užsisakyti pas Romą Sležą tel. 282-2158 ar pas Gintarą Čepą 472-4956. Mokyklos tėvų komitetą šiais metais sudaro: pirm. Romas Sležas, nariai — Ona Adomavičienė, Gintaras Čepas, Veronika Gavelienė ir Matulaitienė. Komitetas kviečia visus dalyvauti bankete. Tuo paremsite savo lietuvišką mokyklą, kuri ugdo jaunąją lietuvišką kartą.

— Kennebunkport, Maine, pranciškonų metinis piknikas kitais metais' bus liepos 2, pirmą liepos sekmadienį. Planuojant 1972 vasaros veiklą, maloniai prašom atkreipti savo dėmesį.

tuanicai 4-1, o dabar lyg atlydis. Pagaliau, sekmadienį stigo keturių nuolatinių žaidikų. Rugsėjo 26 vykstant į Poughkeepsie (Recreation Park, 3:30 val.) Pernai laimėta 2-1 (pas juos), o namie baigta 2-2. Yra vilčių parsivežti pirmuosius pirmenybių taškus, nes anksčiau mūsiškiai jau yra pralaimėję jūgoslavų Hajduk vienuolikai 2-5.

K. Čk.

A + A MARIJONAI LIAUBIENEI

Lietuvoje mirus,
jos sūnui Tėv. JUVENALIUI LIAUBAI, OFM, ir kitiem
giminėm gilią užuojautą reiškia.

GIEDRAICIAI
ir
JANKAUSKAI

Dail. ČESLOVO JANUŠO

40 metų kūrybinio darbo
sukaktuvinė

PARODA

š.m. rugsėjo 25-26 dienomis
Kultūros Židinyje
361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y.

Paroda atidara šeštadienį nuo 12 iki 9 v.v.; sekmadienį nuo 10 v.r. iki 8 v.v. Oficialus parodos atidarymas rugsėjo 25, šeštadienį 7 v.v.

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

Liet. Moterų
Klubų Federacija

Kviečiame į JAV Lietuvių Bendruomenės 20 metų sukakties minėjimą

SPALIO 8 D., PENKTADIENĮ

Dail. J. Bagdono parodos atidarymas 7:30 v.v. Kolumbo vyčių salėje, 86-22 85 Street Woodhaven, N.Y.

SPALIO 9 D., SEŠTADIENĮ

Seminaras tema — LB kultūrinė atliekos veikia 3 v. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Bendruomenės vakaras 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56 Rd., Maspeth, N.Y. Vakaro koncertinę programą atlieka jaunimas. Taip pat bus parodyta filmo ištrauka apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės selmą New Yorke 1968 m. Šokiais groja Joe Thomas orkestras. Įėjimas 2.50 dol.

SPALIO 10 D., SEKMADIENĮ

Iškilmingos pamaldos 11 val. Apiešimo parapijos bažnyčioje, 259 No. 5th Street, Brooklyn, N.Y.

Iškilminga akademijs ir koncertas 3 v. popiet Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 89-30 114 Street, Richmond Hill, N.Y.

Koncerto programoje dalyvauja: Čiurlionio ansamblio solistė I. Grigaliūnaitė; Ažuolai — Clevelando vyrų oktetas, vadovauja Rytas Babickas; akordeonistas virtuozas J. Daubaras.

Įėjimas 3, 4, 5 dol.

Minėjimą rengia ir atsilankyti kviečia

JAV LB centro valdyba
LB New Yorko apygardos valdyba